

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hatosos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólír sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szombat, december 8.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vesércikk: Hieronymi beszámolója.**
- A t. Házból.**
- A délafrikai kérdés az angol felsőház ülésén.**
- A kínai háború.**
- Krüger utja.**
- A Kölcsey-egyesület estélye.**
- Uj tónus az iskolákban.**
- Színházi epizódok.**
- Hieronymi Aradon.**
- Jókai apósa — öngyilkos.**
- Rejtélyes vítriol-dráma.**
- Sarlot Domokos jubileuma.**
- Egy aradi ügyvéd csődben.**
- Falusi disznótor.** Irta: Vay Sándor gróf.
- Tárcza: A jubiláló főkapitány. — Tisztult helyzet.**
- Regény-Csarnok: A kétlelkű ember.** Irta: Groller Balduin.

Hieronymi beszámolója.

Arad, december 7.

Hieronymi Károly Arad város országgyűlési képviselője, ki ma este érkezett közénk, vasárnap tartja meg választói előtt beszámoló beszédét.

A képviselők szokásos beszámolója a legközvetlenebb és legtermészetesebb érintkezési mód választóközönség és képviselő között. Olyan aktus ez, mely a kettő közötti viszonyt ébren tartja, szorosabbá teszi. Itt vesz tudomást a választóközönség, a nyilvánosság ellenőrzése mellett, a leghitelesebb és legközvetlenebb forrásból mindazokról az eseményekről, melyek a

törvényhozás működésében egy év alatt előfordultak és azokról a vívmányokról, melyekkel jogszolgáltatásunk, közművelődésünk, közgazdaságunk, pénzügyi viszonyaink és honvédelmünk gazdagabbakká, fejlettebbekké lettek.

Az aradi beszámoló fontosságánál fogva kétszeresen is kiemelkedik a sablónos képviselői beszámolók közül. Az egyik jelentőséget az adja meg neki, hogy a politikai emanáció egy oly férfiú részéről jön ezuttal, kinek a nyilvános életben elfoglalt előkelő és befolyásos állásánál fogva úgy a múltban, mint a jelenben közvetlen része volt a magyar közélet irányításában, vezetésében. A második jelentőség pedig Arad választóközönsége magas értelmiségének szól, amely körülmény szintén hozzájárul, hogy az aradi beszámoló országos érdeklődést keltsen és a köztudatnak minden irányban felvilágosító, iránytadó tényezőjéül szolgáljon.

Hieronymi Károly egyéni jelentőségét és a közéletben való sokoldalú szereplését főlegesen volna hosszasan fejtegetnünk.

Nemcsak a múltban volt Hieronymi Károlynak kiváló szerepe, amidőn ő elnöke volt az osztrák-magyar államvasut társaságnak, később elnöke az állami számvéviszéknek, majd belügyminisztere a nagy liberális kabinetnek: hanem a jelenben is állandóan kiváló tényezője politikai és különösen közgazdasági életünknek. Így egyebek közt elnöke a Magyar Agrár és Járadék banknak, mely jelenté-

keny befolyással bír Arad-hegyalja bortermelésére.

Érthető tehát az az élénk érdeklődés, melylyel Arad választó közönsége Hieronymi Károly vasárnapi beszámolója elé néz. Mert előrelátható, hogy városunk országgyűlési képviselőjének megnyilatkozása nemcsak visszatekintő lesz és nem csupán az utolsó beszámolója óta lezajlott alkotmányos életünk bensőbb, a nagyközönség előtt kevésbé ismert momentumai fognak az ő szónoki tehetsége és analízáló éles elméje által a nagyközönségre nézve is tiszta és érthető megvilágítást nyerni: — hanem bizonyára több oly fontos irányelvet fog érinteni, melyek politikai életünk jövő alakulásaira nézve fölvilágosító tájékozást nyújthatnak.

Közéletünk aktív politikusai között alig képzelhető valaki, ki az események küszöbön álló fejleményei körül olyan tájékozottsággal bírna, mint Hieronymi Károly, s bizonyára kevés van, aki világos felfogásával, széles látkörével, nagy tudományával, gazdag tapasztalataival nemcsak a ma, hanem a holnap-nak is oly érdekes képét adhatná, mint Aradváros nagyérdemű képviselője.

Azért vagyunk mi eleve is meggyőződve róla, hogy a vasárnapi beszámoló úgy bensőleg, mint külsőseiben igazi politikai esemény lesz, s hogy képviselőnk megnyilatkozásainak jelentőségéhez méltóképen csatlakozik a város közönségének lelkesedése is. ☉

TÁRCZA.

A jubiláló főkapitány.

— Sarlot Domokos. —

Sok mindent és mindenkit megjubilálnak manapság, mikor az a felfogás a polgári társadalomban, hogy a polgári érdem jutalmát a polgártársak elismerésén kívül más nem adja meg. Ebből az elismerésből néha — mikor a közvélemény nem nagyon válogatós — kijut olyanoknak is, a kiknek egyetlen érdeme, hogy huszonöt esztendőn keresztül élvezték az imádtott pihenést, valamely busás javadalmazásu hivatalban. De ha sok is a jubileum, annak, a mit Aradon ma ülnek, eddig nem igen volt párja.

Egy rendőrkapitány az, a kit ünnepelnek. Tudvalevőleg nemcsak az operettekben, de az életben is a rendőrség mindig a czéltábla és a rendőrfőnököket inkább basáknak szokták tekinteni, a kiktől sokan félnek, de a kiket kevesen tisztelnek. A ki rendőrfőnök lesz, annak nem vetették rózsákból az ágját és ki szeretne olyan embert, a kinek a hivatása büntetni? Hát rendőrkapitányoknak nem is igen volt még jubileumok ebben a jubiláló hazában s a Sarlot-

ünnepely olyan kivétel, a melyről méltán fog-nak beszélni az országban.

Persze csak azok, a kik a helyi viszonyokat és mindenkifőlött Sarlotot nem ismerik. Mivel Sarlot maga is kivétel a rendőrkapitányok között s az ő hivatal-szobája egyáltalán nem a „babonás félelem tanyája“, hanem az a hely, a honnét jóindulattal és a polgárság iránti érzéssel intézik el egy folytonosan fejlődő nagyváros rendészeti ügyeit.

Sarlot Domokosnak eszeágában se volt, hogy hivatalnokká legyen; arról sohase álmodott fiatal korában, hogy valamikor a rendőrség élén fog állani. Ügyvédnek készült, és mikor a jogot elvégezte, hazajött, ügyvédi irodát akart nyitni. Az öreg *Andrényi* Károlynak köszönheti Arad közigazgatása, hogy mégis ő nyerte el ezt a derék férfiut.

Ez a tipikus régi polgár, a ki a polgári tradíciókra sokat tartott, nagyon a lelkére beszélt „Dózsi öcsém“-nek, hogy lépjen a város szolgálatába. Az öreg urnak az volt a felfogása, hogy a városi ügyeket nem idegennek, de a bennszülött polgárok ivadékainak kell intézni. Kapacitálása fogott és Sarlot beült a városházára aljegyzőnek.

Jó kedélyű fiatal ember volt, a ki hódolt az akkori divatnak, mely Aradot uralta és ön-

kéntes tűzoltó lett. Akkor a *Bánhidy* Béla báró zászlaja alatt minden uri ember önkéntes tűzoltó volt Aradon. Így akarták modernné tenni azt a régi intézményt, a melynek magyar diszruhás, kardot viselő tagjairól annyi sok rossz élczet faragtak a hetvenes években. A Sarlot agitálása, modern szelleme sokat használt ennek a gyakorlati intézménynek és nem kis érdemeket szerzett magának tűzoltási ügyünk szervezése körül.

Azután békebíró lett. A mi szintén nem a legirigylendőbb hivatalok egyike. Az ő nyugodt és mégis határozott egyénisége ebben az állásban már feléje fordította a figyelmet. Olyan büvészettel tudta az asztala jobbán és balján álló s az asztalon keresztül egymással veszekedő pörös feleket kibékíteni, hogy azok maguk bámultak rajta legjobban.

Mikor a szelíd, közkedvelt *Csiky* Károlyt az ellene elkövetett felháborító merénylet elkedvetlenítette az adóügyek intézésétől, Sarlot jött a helyébe. Megint olyan feladatot bízott tehát reá a város, a melyik minden, csak nem népszerű. Adót fizetni senki se szeret, az adóbehajtásért mindenki haragszik. És Sarlotnak, az adóügyi tanácsosnak, nem lettek ellenségei. Erélyes volt, de nem kiméletlen; védte a reá bízott érdekeket, de alig volt rá eset, hogy

A t. Házból.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, december 7.

Végképen nincs hangulat. Kihallott már olyat, hogy a költségvetés általános vitáját egy hét alatt befejezzék? Még szegény néhai való jó *Irányi* Dániel is megfordulna a sirjában, ha ezt tudná. Mert mikor még ő állott az élén a függetlenségi pártnak és *Kossuth* Ferencz határozati javaslatát ő terjesztette be, az ő beszédétől a vita végéig rendszerint egy évszak telt el.

De megváltoztak az idők, *Kubik* Béla is szárnyaszegetten jár-kél a folyosón. Még egy harsogó közbeszólásra sincs alkalom. Ha mégis megpróbálja, mindjárt letorkolják, mint a hogy a minap is történt.

— Nem volt háboru, nem volt az alkotmány felforgatva, mégis üzleti pangás van — mondotta a parlamenti dicsősége árjában uszó ifju *Hegedüs* Loránt.

— Hát az ex-lex — kapta fel a fejét *Kubik*.

— Csak nem gondolja, hogy az üzleti pangást az ex-lex okozta?

Es erre kaczagott mindenki, *Kubik* siralmasan nézett körül. Még körülé is nevettek.

No hát ha még az ex-lex sem hat már, akkor nem érdemes költségvetési vitát csinálni és *Kubik* azóta busan ballag a folyosókon *Tóth* Jánossal, vagy *Justh* Gyulával s emlékeznek rég multakról, a mikor még harci kedv dühöngött s még beszélni sem kellett, csak szavazni, mégis heteken át tartott a vita.

De hát mit szólnak ehhez a választók? Mert hiszen nemsokára az ítélőszékük elé kerülnek a t. honatyák. Csak nem mondhatja valamennyi azt, a mit állítólag *Mikszáth* Kálmán mondott egyszer a választóinak, a kik fagatták.

— Hiszen jól van, nincs baj, de hát miért nem beszél a képviselő ur is?

— Beszélék én mindennap!

— Ugyan, ugyan! — csodálkozott a széky atyafi.

— Hát nem olvasta bátyám uram a sok „helyeslés“-t, ugyvant, zajos tetszést? Nohát ezek között beszélék én is . . .

Mostanában csak a buffetben van vig élet.

valakinek a motyóját adó miatt ellicizáltatta volna.

Egyszer aztán nyugalomba vonult a város régi, érdemes főkapitánya: *Urbányi* János. A pozíciója, mely megüresedett, egyike volt a torony alatt a legfontosabbaknak. De a polgárságot nemcsak ezért foglalkoztatta nagy élénkséggel az állás betöltésének kérdése, hanem azért is, mert az *Urbányi* örökébe nem választott többé főkapitányt a törvényhatóság, a mely a főispán kinevezésétől tette függővé a főkapitány személyét.

Akkoriban sokat zúgolódtak is e miatt. Épen erős politikai pártusák korszakát éltük s előre bizalmatlanságot, meg nyugtalanságot idézett elő az a kérdés: kit fognak kinevezni „a város nyakára“, a hogy akkor mondogatták.

A közvélemény több nevet emlegetett; joggal-e vagy nem, két-három név erősen komcinációba vonatott, de ezek között nem volt a *Sarlot* Domokos neve. Végre felolvassák a város gyűlésén a főispán átiratát és zajos éljenzéssel fogadták azt. A főkapitányi kinevezést ugyan szerencsésnek tartotta mindenki és osztatlanul méltányolták a főispánnak ügyes gondolatát, melylyel egy népszerű régi aradi polgári család közszeretben álló sarjának kezébe tette le a lakosság élet- és vagyonbiztonságának védelmét.

Mindennap zsufolva van és a buffetkisasszonyok alig győzik a bókokat hallgatni.

Épen *Rudnyánszky* Bélával évődnek, a mikor a legbuzgóbb bizottság elnöke *Apáthy*, az összeférhetlenségi elnök keresteti. Hivja is *Nyegre* László.

— Ugyan ne vigye el a legszebb képviselőt, — könyörög a hamis buffet-oaba.

— Micsoda, hát én akkor ki vagyok? — szól közbe irigyen *Pichler*.

— Maga, maga az igazi Luczifer, azaz Adonisz.

— Az már más.

Valóságos szenzációt keltett a buffetben, a mikor a koronaórválasztáson *Wekerle* is bepillantott.

A két Hébe szivszorulást kapott.

— Jaj ez a kedves *Wekerle*, jaj be édes, milyen aranyos, mikor kiflit eszik.

Wekerle úgy tett, mintha nem hallotta volna.

Csak *Polónyi* jár-kel egymagában, mint a párja vesztett bagoly. Zsebetett kezekkel morfondirozik.

— Beszéljek, ne beszéljek? Ha hallgatók, azt hiszik, félek Ugrontól, ha beszélek, akkor *Molnár* Jenő le fog leplezni, miért léptem ki az Ugronoktól.

Mégis csak jobbnak látta hallgatni.

— Hát milyenek az én gondolataim *Loránt* — szólítja meg a mindig fiatalos *Fenyvessy* Ferencz főispán az ő pápai képviselőjét, *Hegedüst*.

— A tieid, méltóságos uram, már régen kinőttek a krinolinból . . .

— No azért mondom, hanem gratulálok kis öregem, ügyes voltál és okos.

Igen, az egész butgetvitában a *Hegedüs* *Loránt* beszéde volt az egyetlen oázis, eltekintve a miniszterek friss, magvas spicseitől.

TÁVIRATOK.

A burok küzdelme.

London, decz. 7. *Kitchener* lord táviratozza *Bloemfontein*ből tegnapi kelettel: A *Delarey* parancsnoksága alatt álló csapatokból 500 ember e hó 3-án *Büffelspark*-nál lieves támadást intézet egy *Pretória*-ból *Rustenburg* felé menő málhakiséret el-

De az éljenzés nem tartott sokáig. A kik azt hitték, hogy *Sarlot*, a „közülünk való“, szemet fog hunyni a rendszeretnek csaknem velünk született, de csaknem mindnyájunkkal közös hiányossága előtt, keserü csalódásra ébredtek. Az új főkapitány szorososan huzta meg a gyepőt és nem válogatott senkiben, a mikor arról volt szó, hogy rendet csináljon. Szigoruan vette a hivatalát; talán nagyon is szigoruan és ugyancsak járták a birságozások, sűrűn követék egymást az új rendszabályok, a melyek nem igen voltak a lakosság inyére.

Közbejött egy szenvedélyes választás; az, a melyiknél *Falk* Miksa első ízben nem bírta megkapni az abszolút többséget. A főkapitánynak akkor igen nehéz feladata volt, mert a politika nagyon is felforraltta a vérünket és sok dolgot más szemmel láttunk, mint a hogy rendszeren nézünk. *Sarlot*nak a választás előtti napon tett intézkedései szinte lángba borították az ellenzékot, pedig azok az intézkedések pártatlanok voltak és szükségesek, különben könnyen összeütközhetek volna az alkotmányos küzdelem különböző tollu katonái. Mégis, ha akkor cserépszavazat van Aradon, roppant többséggel ítélte volna el a nép *Sarlot* főkapitányt.

Ő nem lett ideges, nem vesztette el a nyugalmát, ment tovább is a megkezdett uton. És a közönség lassan-lassan belátta, hogy az, a

len, a melynek kíséző csapata néhány dobbon foglalt állást. Vitézül vívott har után a buroknak sikerült a szekereknek egy részét fölguyjtaniok, másik rész azonban sértetlen maradt. Másnap segítő csapatok érkeztek, mire a burokat nagy veszteséggel szétvertük. Angol részről esett 15 ember megsebesült egy tiszt és 2 ember. *Dewett* tábornok e hó 5-én átkelt *Caledon* folyón és előrenyomult *Oden* felé. *Knox* tábornok csapatainak egy részével nyomában van. *Odenalsdriftet* egárdaezred tartja megszállva. A folyó árad

Elmozdított követek.

London, decz. 7. A *Reuter*-ügynökség jelenti *Lisabon*ból tegnapi kelettel: *Va Weede* németalföldi követ tegnap elhagyta állomását. *Selir* gróf hágai portugál követ szintén elutazott. Ugy látszik, hogy ez a dolog összefügg *Pott* laurenzo-marquezi németalföldi konzul ügyével.

A délafrikai kérdés

az angol felsőház ülésén

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

London, december 7.

A felsőház ülésén a válaszfőiratí vita folyamán *Lathorm* azt mondja, hogy a dél-afrikai kérdésnek csak olyan megoldása mondható ki kielégítőnek, a mely erős britt uralmat biztosít Dél-Afrikában.

Kimberley lord a parlament hirtelen fölszólatására utal és fölteszi, hogy a kormány akkor az volt az impressziója, hogy a dél-afrikai háboru tényleg be van fejezve. A mai viszonyok azonban ellentmondanak ennek a föltevésnek. A trónbeszéd nagyon rövid, pedig a parlamentnek joga van körülményesebb nyilatkozatot várnia a kormány dél-afrikai politikájáról. Nyilvánvaló, hogy a háboru még nem közeledik végéhez, sőt ellenkezőleg, az ellenségeskedések az utóbbi időben nagyobb terjedelmű és aggasztó jelleget öltöttek. Nagyon kinosan érintették a közvéleményt a burokkal való kegyetlen bánásmódról szóló jelentések. A szónok teljesen bizik *Roberts* lord humanitásában és mig illetékes helyről fölvilágosítást nem kap, nem is hajlandó hitelt adni azoknak a híreknek, de

mit *Sarlot* csinál, helyes, jó és üdvös. És az, a mi azelőtt hiányzott nálunk, a mi ellen olyan erősen szoktunk tiltakozni: a rend és a rend iránti érzék szinte belelopódzott a közönségbe. És a kik ma sokszor tullicizálják a főkapitányt kivánságokban, azok magok a polgárok. Csak a napokban mondta egy tekintélyes ellenzéki polgár e sorok írójának:

— *Sarlot* nagyon keményen kezdte és sok kellemetlenséget okozott nem együnknek. De belátom, hogy erre szükség volt. Másképp nem szoktatott volna bennünket a renchezsoha.

Ez a legkisebb dicséret egy rendőrfőkapitányra s ez megmagyarázza azt is, hogy jubileumán részt vesz az egész polgárság és őszintén üdvözik őt a mai napon azok is, a kikkel hivatala révén egyszer-másszor nem épen kellemes érintkezése akadt.

Tisztult helyzet.

A feleség: Raffinált izlésű pongyolában Balzackoru asszony.

A férj: Frakkban, közel a negyvenhez.

A férj: Jó éjtédesem, vacsorára ne várjon, megígértem . . .

A feleség: Felesleges a mentegetődés, menjen és mulasson jól.

A férj: Mi ez? Hol marad a szokása Szeréna? Semmi szemrehányás?

adni óhajtja, mennyiben volt egyáltalán teljesen mellőzhetetlen a szigorú eljárás. A fődolog az, hogy a háború minél kevesebb keserűséget hagyjon hátra befejezése után. A kínai helyzetre vonatkozólag az a véleménye a szőlőnek, hogy a hatalmasságok megegyeztek, a milyen jól csak lehetett a nehéz viszonyok között. A német-angol egyezmény megkötését megelégedéssel fogadta. Attól tart azonban, hogy ez az egyezmény nem zárja ki a lehetőséget annak, hogy expedíciót vezetnek Kína belsejébe a császár és az özvegy császárné elfogatása végett. Ilyen vállalkozás pedig még hosszabb ideig húzódnék el, mint a dél-afrikai háború.

Salisbury lord miniszterelnök magasztalja az angol csapatoknak Roberts lord és Kit-chener vezetése alatt kifejtett kitűnő tevékenységét, de egyúttal sajnálja, hogy annyi emberélet esett áldozatul. Kimberley azt kérdezte tőle, lehetne-e valamit tenni, a mi a guerilla-harcosokat rábirhatná, hogy a fegyvert letegyék és ismét békés polgárok legyenek. Hát azt hiszi Kimberley — mondja Salisbury — hogy Angliát feledve minden áldozatot, a mit hozott, valamilyen függetlenséget akar adni a burroknak?

Kimberley (közbeszóló): Ezt mindennél jobban sajnálnám!

Salisbury: Mi más lehet Kimberley szavai-ból következtetni? Az egyetlen dolog, a mi ezeket a guerilla-harcosokat kielégíthetné, a függetlenség valamely nemének helyreállítása volna. Ez azonban nem történhetik meg. E tekintetben a kormány politikája semmit sem változott. A kormány hajlandó nekik önkormányzattal bíró brit gyarmat jogállását följárlani, ha elfogadják. Hogy ez mikor fog bekövetkezni, nem tudja. A kik a harcot folytatják, felelniök kell a kimaradhatatlan végért és azért, hogy késleltetik azoknak a becses kiváltságoknak megadását, a melyeket a királynő többi fehér alattvalói élveznek. Minél tovább tagadják meg a kiváltságok elfogadását, annál tovább fog tartani az erőszak uralma és annál tovább fog késni a teljes szabadság jótéteménye. Anglia nem engedheti meg, hogy csak egy parányi függetlenségük is megmaradjon. De a kormánynak nem volna szebb elégtétele, mint ha a burkokat boldog és elégedett lakosai-ként üdvözölhetné egy országnak, mely a ki-

rálévő koronájának egyik legszebb gyöngye volna. Kinát illetőleg teljesen egyetért Kimberleyvel és reméli, hogy olyan expedíciót, a milyent Kimberley említett, nem fognak az ország belsejébe küldeni. Egyébként azonban nem nyugtathatja meg Kimberley lordot a kínai helyzet pontos ismertetésével. A hatalmasságok koncertje fönnáll és az utolsó hírek azt mutatják, hogy nagyon is életképes. Inkább arra nézve van kétsége szőlőnek, hogy mikor lesz kielégítő eredmény elérhető, semmint arra nézve, hogy egyáltalán lesz-e sikere az európai koncertnek. A kormány reméli, hogy el fog érni mindent, a mit céljául kitűzött. Többet nem mondhat a nélkül, hogy vagy a maga titkait, vagy, a mit még rosszabb dolognak tartanak, más népek titkait el ne árulja.

A miniszterelnök beszédét még rövid vita követte, a mely után a fölrati javaslatot elfogadták, mire a felsőház hétfőig elnapolta tanácskozását.

A kínai háború.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

London, december 7.

Az alsóház mai ülésén Cranborne külügyi államtitkár kijelentette, hogy a Kínára vonatkozó ügyiratokat nemsokára a ház elé fogják terjesztani, de azt nem ígérheti meg, hogy ezek az iratok teljesebbek lesznek. Kétségtelen, hogy mivel a zavargások egész Niucsvangig terjedtek el, az oroszok megszállták ezt a hegyet. Egyelőre nem lehet arról ítéletet mondani, míg újabb hírek nem érkeznek. Az orosz parancsnok kijelentette a hatalmasságok képviselői előtt, hogy a megszállás csak ideiglenes és más hatalmasságok jogait semmiképp sem csorbítja. A német-angol egyezményre vonatkozólag azt mondja Cranborne, hogy a kormány meg van róla győződve, hogy Németország érdekei Kínában szorosan összefüggnek Anglia érdekeivel s azért örömmel kötött egyezményt Németországgal. A mint az egyezmény meg volt kötve, a két kormány rögtön felszólította a többi kormányokat, hogy csatlakozzanak az egyezményhez. Szó sem volt tehát arról, hogy Anglia és Németország izoláltan járjon el és ha az egyezmény nem foglal magában semmi új dolgot, mégis nagy diplomáciai haladás van magában abban a tényben, hogy az egyezmény létrejött. Sem Anglia sem Németország nem tett koncessziókat. Az egyezmény diplomáciai siker volt.

London, december 7.

A Standard sanghaji tudósítója állítólag jó forrásból arról értesül, hogy Szinganfuban előkészületeket tesznek a császári udvar azonnali elutazására. Az udvar Csangcsitung oltalma alatt Vuicsangba megy.

London, december 7.

A Daily News-nak jelentik Nagaszikiből 4-iki kelettel: Azt a parancsot, hogy az orosz csapatokból 5000 embert vigyenek vissza Odeszszába, visszavonták és elrendelték, hogy a csapatok további intézkedésig Kelet-Ázsiában maradjanak.

Berlin, december 7.

Waldersee gróf jelentik Pekingből 5-iki kelettel: Gail hadoszlopa, miután a hozzá beosztott olaszok külön fenytő expedíciót végeztek, tegnap visszatért Pekingbe.

London, december 7.

A Reuter-ügynöksége jelentik Tiencinből 5-iki kelettel: Ma reggel indul el innen az első gőzmozdony Pekingbe. Azt hiszik, hogy három napon belül megkezdhetik a személyszállítást. Az ideiglenes kormány elrendelte, hogy Tangvenhuant, a hirhedt boxervezért pénteken a város északi kapuja előtt fejezzék le.

Krüger utja.

(A bürok ünneplése Németalföldön.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 7.

Krüger elnök tegnap délután 3 órakor érkezett meg Hágába. Már jóval előbb sűrű néptömeg lepte el a vasuti töltés mindkét oldalát. A vonatot lelkesült üdvözlésekkel fogadták. A pályaudvaron a hatóságok képviselői, a két kamara számos tagja és sok egyesület gyűlt össze. Az udvar részéről senki sem jelent meg, mert Krüger inkognitó utazik. A főváros nevében a polgármester, a német alföldi nép nevében a hágai délafrikai egyesület elnöke üdvözölte Krügeret, akit ezután ünnepies menetben kísérték szállására.

Krüger elnök arra az üdvözlő beszédre, a melyet a dél-afrikai egyesület elnöke a pályaudvaron hozzá intézett, válaszában megköszönte a hozzá intézett beszédeket és feliratokat s azután összehasonlítást tett a mostani dél-afrikai háború és német alföldnek 80 évvel ezelőtt a spanyolok ellen vívott háborúja között. A különbség csak az, hogy Transzvál a nagyhata-

A feleség: Mától kezdve ennek vége. Felhagyok a küzdelemmel, ön korlátlan ura tetteinek; szabad mint egy garçon.

A férj: Szabad magyarázatát kérem e viselkedésének?

A feleség: Majd máskor, ma nem rablom el idejét.

A férj: A mikor életünkben ily változás köszönt be, jogom van felvilágítást kérni.

A feleség: Hosszu lesz. Menjen, jó éjt.

A férj: Ily fontos alkalommal a legnagyobb áldozatra képes vagyok: itthon maradok. Nos, halljuk tehát szokatlan magyarázatát. Előbb azonban gyujtsunk rá.

A feleség: Részemről köszönöm, mától fogva nem élek vele, hozzátartozik e lemondás is jövő életemhez.

A férj: Tehát komolyan lemond, hogy belőlem megtérő, házörző férjet neveljen?

A feleség: Esküszöm reá.

A férj: E felbuzdulás meglep, szabad megtudni az okát?

A feleség: Ertem barátom, hogy miért kíváncsi rá. Ön fél tőlem.

A férj: Nincs rá okom.

A feleség: Eddigi viselkedésem után nincs. De most, hogy megszüntettem ön ellenében a sikertelen küzdelmet, az a gyanuja támadt, hogy idegen területen keresek kárpótlást. Nyugodt lehet, ön kevésbé ismert meg engem tíz évi házasságunk alatt: más asszonynyal van dolga. Ebben nem csak az ön felületes emberismerete hibás, hanem én vagyok a bűnös, aki álarcz alatt szerepeltem házaseletünk szín-

padán. Mondja őszintén, milyennek ismer engem? Ugyebár kaczer, könnyelmű asszonynak, kit érzelmei irányítanak és lelkeinek erkölcsi tartalma nincs?

A férj: Nagyon éles vonásokkal jellemzi saját magát, az én felfogásom sokkal kedvezőbb.

A feleség: Tehát udvariasságból így gondolkozik: Az én feleségem szerencsétlen asszony, aki örökölte vérét és mit sem tehet arról, hogy érzelmei hajszolják a jóleső kimerülés felé. Pedig téved, erősen téved. Ma levetem a maszkot, lásson tisztán. Szerettem önt oly érzellemmel, amely meg nem tűr idegen részese-dést és magamnak követeltem önt egész mivoltában, féltékeny voltam minden percze, amit oldalamtól távol tölt el. Az idők multával a perczekből órák, napszakok támadtak, ön a házon kívül töltött el éjjeleket! Kerestem az okát, rájöttem: bennem a hiba! Nem vagyok képes kielégíteni a természetében rejlő szenvedélyt, ön megunta az egyhangúságot, idegen forrásnál kívánja eloltani szomját. Akkor tüzettem ki ifju energiámban bizva azt a célt, hogy megtartom önt magamnak teljes egészében. Tanulmányozni kezdtem, mi vonzza önöket a modern szirének karjaiba? Utánoztam viselkedésüket, szokásaikat, igénybe vettem a kaczer-ság, a divat, az izlés fegyvereit, csak azért, hogy újra csak én tessék önnek. Raffinált izléssel öltöztem, excentrikus sportot üzttem, exaltált viselethez szoktam s ez mind csak önért történt. Még az ártatlan cigarettázás, a kábító parfümök változtatása is mind e célt szolgál-

ta. Így lettem én, a hites felesége, egyúttal szeretője is! Ön engedett a nap-nap után megújuló csábításnak, én megtartottam önt, ha el is vesztettem becsületet. Mindez hagyján, de a természetellenes erőltetés oly eredményre vezetett, hogy megundorodtam magamtól és a mesterségesen táplált szenvedély következményeiert önt nem is tehetem felelőssé és meg sem vehetem, mert magam vagyok a bűnös. Most már kimerültem; felhagyok a küzdelemmel, térjen utjára. Ismer-e most?

A férj: De hihetek-e szavainak?

A feleség: Szerelmünk első pillanatának tisztaságára esküszöm!

A férj: Én hiszek önnek és egy kezdődő új élet reményében megteszem a magam vallo-mását. Ön megrémültem az ön izzó szenvedélytől, amelynek ura nem lehettem. Szöktem otthonomból, ahol kielégíthetetlen igényekkel kellett szembeállanom, egy idegen körbe, hol nyugalom és pihenés várt reám. Miért kell ennek most kiderülnie, mikor egy áldatlan haj-sza áldozatai lettünk? De jobb mo-t, mint valaha! A kölcsönös őszinteség felfedte a valót, rajtunk áll, hogy egymás becsületét a jövőben kiérdemeljük.

A feleség: Van-e reá mód?

A férj: Pihent erővel majd gondolkozunk rajta. Egyelőre csak felejtenünk kell. Es most kezdjük új életet a mai nappal és ennek emlékére volna egy ajánlatom: tegezzük egymást, mint őszinte, jó barátok.

A feleség: Amint te akarod.

lomhoz képest kis gyermek. A köztársaságok szabadságára irányuló támadás Jameson betörésével kezdődött. Bizik Németalföld befolyásában és reméli, hogy ezzel a támogatással eljön az igazság napja. Ő maga meg fog ragadni minden eszközt, hogy célját érjen. Krüger végül annak a reményének adott kifejezést, hogy egész Hollandia, a melynek nyelve azonos az ő népének a nyelvével, egyesülni fog vele a szabadság müvére.

Mikor Krüger elnök a Hotel des Indes-be érkezett, ahol lakik, több miniszter látogatását fogadta. Beaufort külügyminiszter és Pierson miniszterelnök nem volt a látogatók között. Thevenarból Krüger elnök táviratot küldött Vilma királynőnek.

Krüger elnök megérkezése után óriási néptömeg gyülekezett össze a szálló előtt *Éljen Krüger! Éljenek a burok! Éljen a választott bíróság!* kiáltásokkal. Krüger néhány percre megjelent az erkélyen. A nép a szakadó eső dacára egész este ott állott a szálló előtt. A rendet a rendőrség tartotta fenn.

Vilma királynő Krügert délután magánkiallatáson fogadta.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: Délután: Bibliás asszony, operette. Este: Sárga csikó, népszimű. (Páratlan bérlet.)
Vasárnap: Délután: Fekete gyémántok, dráma. Este: Kis szökevény, operette. (Páros bérlet.)
Hétfő: A nőgót, operette. (Páratlan bérlet.)
Kedd: Tartalékos férj, bohózat. (Páros bérlet.)

Bánk bán.

— Deczember 7. —

A hazafiúi lelkesedés tüze járta át ma nemcsak a színpadot, hanem a nézőteret is. Rég nem volt színészeknek annyi kihívásban, annyi éljenzésben részük, mint ma. Ez nem is csoda, mert igen jó előadásban volt részünk. A magyar drámák legfenségesebbje, Katona József Bánk bánja került színre. Ünnepi hangulat uralkodott a nézőtéren, mély csendben hallgatták a tizenkettedik század magyar fiainak a haza sorsán való bánatos kesergését, majd intenzív tapssal jutalmazták az egyes szereplők hatásos deklamációit. Igaz, hogy a nézőtér nagy részét a deákság foglalta el, de hát ők a jövő emberei, ők hevülnek legjobban, midőn a hazáról van szó.

Molnár László játszotta a czimszerepet. Az ő Bánkja olyan volt, amilyennek lenni kell, a király iránti ragaszkodás, a minden magyar nak ezen nemes vonása — amely háborgó lelkét, amit a családi szentély megsértése okozott, még mindig uralja, hiven és teljesen átérve, nyilatkozott meg a vendégművészen. Különösen az Ottóra szórt átok-jelenetet adta oly megrázó realizmussal, hogy a nézőkben önkéntelen elhűlt a vér. Fenyéri Petur bánja érdemel másodsorban említést, a királyné és a mérániai ház iránti ellenszenvének igaz festése, nagy tüzzel tartott beszéde a sötétben ólalkodókhoz, nyílt színen való tapsban nyert elismerést.

Angyal Ilka Gertrudis királyné szerepében ismét csak megerősítette azon nézetünket, hogy ő a vidék egyik legjobb hősnője. Melindát, Bánk szerencsétlen hitvesét, minden lelki küzdelmével szépen alakította Menszáros Margit. A lézengő rittert, ezt a magyar udvarba befeszkelődött Jágót László Gyula játszotta, ő is méltóan illeszkedett be a szerepbe, az alattomos, haszonleső lovagnak aljas felkületét hiven tükrözte vissza minden jelenetében. A leggyengébb Nemess volt. Ottót, a kéjencz méráni herceget nagyon is bábszerűnek ábrázolta. Szavai elveszték: oly halkán beszélt, hogy a sugót is jobban meg lehetett érteni, mint őt. Bács, Turchányi Olga, Palágyi a kisebb szerepekben járultak hozzá ahhoz, hogy az előadás kifogástalan legyen. A zenekar a felvonásokközben Bánk bán opera egyes részleteit játszotta, a mi igen ügyes gondolat volt. A kiállítás és rendezésen meglátszott Bács szakavatott keze. (k. s.)

* **Beregi Oszkár** aradi szerződéséről a *M. Szó* mai számában a következőket jelenti: Több lap értesülése szerint **Beregi Oszkár**, a Nemzeti Színház tagja, **Leszkay** Andrásához Aradra szerződött volna. Ez értesülések nem felelnek meg a valóságnak. **Beregi Oszkár** továbbra is a Nemzeti színház tagja marad, melyhez különben őt szerződés is köti. Legfeljebb arról lehet szó, hogy **Beregi Oszkár** néha-néha mint vendég fog lerándulni Aradra, a mint most havonta egynéhányszor Szegeden is vendégszerepel.

* **Kubelik Jan** hegyversenye vasárnap d. u. 5 órakor lesz, *Fehér Kereszt* nagytermében. Jegyek holnap d. u. 2 óráig ifj **Klein Mór** könyvkereskedésében kaphatók, azután vasárnap d. u. 4 órától a pénztárnál.

* **Evva a Magyar Színházban.** **Hegedüs** Béla orsz. képviselő a Magyar Színház részvénytársaság jelenlegi elnöke lemond tisztéről. A részvénytársaság új elnöke az eddigi megállapodások szerint **Evva** Lajos lesz, a Népszínház volt igazgatója.

* **Színészjubiläum.** Ünnepet ül a jövő héten Debreczen egyik köztisztviselnek örvendő tagja, **Mándoky** Béla színművész. **Mándoky** Aradmegyében, **Pankotán** született s több ízben volt igazgatója a régebbi aradi színtársulatnak. Mióta lelépett a világot jelentő leszkákáról, Debreczenben tartózkodik, ott telepedett meg jóbarátai, tisztelői között, a kik már annyiszor adták bizonyítékát iránta való szeretetüknek. Jubileumot ül e hó 11-én **Mándoky** Béla, színpadra lépését negyvenedik évfordulóját. *Scheridán Richard*, *Langle* Alie kitűnő színjátéka kerül ez alkalommal színre, melynek czimszerepe a művész egyik legszebb alkotása közé tartozik. Az ünnepi előadás iránt általános érdeklődést tanúsít a közönség.

* **Schratt asszony — a Burgszínház vendége.** A **Schratt** asszony afférje különös fordulót kezd venni. A napokban jelentették, hogy a művésznő ismét visszatér régi dicsőségének színterére. *Münchenből* most azt jelentik, hogy **Schratt** asszony afférje a következő diplomatikus mód szerint nyer elintézt: A művésznőt vendégszereplésre fogják meghívni a Burgba, mely vendégszereplés több hónapig terjedne. Ez idő alatt kivánságához képest alakíthatja legjobb szerepeit. A művésznő „vendégszereplését” márcziusban fogja megkezdeni. A fölmerült differenciákat előkelő körök hölgyei egyenlítették ki.

* **Leoncavallo új operája.** *Leoncavallo*, a híres olasz zeneszerző, aki jelenleg **Umberto** király emlékére halotti éneket szerz, új operán is dolgozik. Az opera címe: *A berlini Roland* és 1902-ben kerül előadásra a berlini udvari operában.

A Kölcsey-egyesület estélye.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, deczember 7.

Utolsó előtti felolvasó-estélyét tartotta ma az aradi Kölcsey-egyesület a városháza dísztermében. Szép számú és előkelő közönség hallgatta a műsor kiváló sikerű számait, mely változást szenvedett, amennyiben **Turchányi** Olga szavalata elmaradt. A rendezőségnek későn jutott tudomására **Turchányi** visszalépése s így nem gondoskodhatott más szereplőről.

Az estély műsorát **Ring** Béláné urnő zongora-játéka vezette be. Előkelő, magas színvonalon álló volt a játéka s technikája határozottan elragadta a hallgatóságot, úgy, hogy a *Traviata grand caprice de concert*-jén kívül még egy „ráadást” is kellett játszania. Egy kedves special-etude-el elégitette ki a művésznő a hallgatóságot, mely játékaival sehogy sem akart betelni. Brilláns technikáján, tiszta színezésén, melyet a legkisebb nüánszokig tud érvényesíteni, meglátszik, hogy képzett, perfekt művésznő. **Ring** Béláné urnő különben az Országos zeneakadémia végzett növendéke. Mikor **Zalay Borits** Marianne (**Zalay** Masa)

ült a felolvasó-asztalhoz, a közönség padsora között megindult a suttogás, mindenki a felolvasó-nő személye iránt érdeklődött. Mihely azonban elkezdte csengő hangján szellemes csavogását olvasni az *Arany ifjuság és a táncz*-ról, elnémult a suttogás s mindenki leste a szót a szarvasi debütírozó nő szájából. Kedves, szellemes dolgokat mondott el a mai blazirt ifjakról és a bálról, hol egyik arany-ifjus sem tánczos, itt mind labdarugó-sampion, a kerékpáros-bajnok és regattista. Nem kimélte a bájak királynőit és hercegnőit sem a szellemes felolvasónő, ennek dacára a nagyrészt hölgyekből álló közönség sűrű tapsokkal jutalmazta a felolvasást. Természetesen a fiatal-ság is tapsolt, amiből az következik, hogy mind a két nem igényeit egyformán kielégítette a felolvasónő.

Az estélyt **Szilágyi** Béla hegedűjátéka fejezte be, kit **Szilágyi** Gyula kísért zongorán. Gyönyörű magyar dalokat még szebben játszott **Szilágyi** Béla. A közönség hálás is volt, erősen megtapsolta az előadó hegedűst.

A rendezőség a szereplő hölgyeknek virágcsokorral kedveskedett.

Színházi epizódok.

— A „Magyar Színpad”-ból. —

Budapest, deczember 7.

Szirmai, ah!

Történt, hogy az elmúlt hetekben különös alakú rózsaszínű leveleket nyújtogatott át **Hollósy**, a Népszínház **Cerberusa**, **Szirmai** Imrének. Mindennap egyet. Az első levél Velenczéből jött.

Lángolób szerelmi vallomást még nem szültek a lagunák szerelmes hangulatai, mint a milyen ebben a levélben volt. **Velence** minden **bábajos**, érzéki hangulata benne volt ebben a levélben.

Az aláírás: Emma. „Emma” és semmi több.

— Ki lehet ez a rejtélyes nő? — töprengött **Szirmai**.

A töprengésre még több oka is akadt a művésznök. Pár nap mulva Rómából érkezett egy szerelmes, illatos, rózsaszínű levél.

Az örök városban sem nyugodott meg a lángoló nő sziv, sőt még jobban epekedett.

Néhány nap mulva új levél érkezett — Nápolyból. Ennek már a czimezése is elárulta tartalmát. Így hangzott:

„Nagyságos ah! **Szirmai** Imre urnak Budapest, Népszínház.”

Szirmai már szabadságot akart kérni és utazni akart az ismeretlen ideál után. Közben egyre-másra jöttek a rózsaszínű levelek: **Palermóból**, **Máltából** és **Syracusából**. Néha egy-egy „anzix-kártya” a **Vezuv** tetejéről, **Capriből**: csupa tűz, csupa szerelemmel teli irások.

Szirmai végre is bosszankodott és várta azt a levelet, a mely majd — **Budapestről** lesz keltező.

A minap, a Népszínház premierjének egyik felvonásoközében megjelent a színpadon egy fiatal fővárosi író, a ki hosszabb idő óta utazgatott a külföldön. Mikor **Szirmai**val kezét fogott, mosolygott.

Az éles látású művész agyában e pillanatban egy hirtelen gondolat fogant meg. Megragadta az ifjú író karjait, merően a szemébe nézett és halkán odasúgta neki:

— Emma!

— Én voltam, vallotta be a fiatal író a turpiságot.

Szirmai kacagott. Azután hátravonult és le se fel járkált a színpadon.

Gondolkozott a revancheon. . . .

„A hírnök megérkezett.”

Faludi Antallal, a Nemzeti Színház pinczéirenek utólérhetetlen alakítójával történt meg ez a mulatságos história.

Abban az időben, mikor a Thurán Annát játszották a Nemzeti Színházban, Faludi csak afféle kis, két-három szavas szerepeket kapott.

Thurán Annában is csak egy szolgát kellett játszania, a kinek a dráma ötödik felvonásában meg kellett jelennie a színen és azt kell mondania:

— A hírnök megérkezett!

Ezzel azután a szereplése is véget ért. Sem az első négy felvonásban, sem a jelenet után az ötödikben nem volt dolga.

A premieren és az azután következő előadásokon még eljátszotta a „szerepet“ Faludi Antal, de már a negyedik-ötödik Thurán Anna előadásán megsokalta a hosszas várakozást. Kérte a rendezőt, hogy húzza ki az ő két szavas mondását a darabból, de nem lehetett. Faludi járt fűhöz-fához, sorra járta a kollegáit, hogy szóljanak érdekében, de a vége mégis csak az volt a dolognak, hogy neki a két szó miatt ott kellett vártalni a színházban kiöltözve, kifestve az ötödik felvonásig. Faludi dült-fült mérgében és a kollegái még gúnyolódtak is vele.

— No, várjatok csak — szolt oda nekik — majd meglátjátok, én azt a szerepet úgy meg fogom játszani, hogy tapsot kapok érte.

De már ez szegyet ütött az „elsőrendű tagok“ fejébe, a kiknek épen ott, az ötödik felvonásban van a nagy jelenetük. Hogy az esetleges tapsot megakadályozzák, egy kis összeesküvést szóttek.

Mikor az ötödik felvonásban Faludi, mint szolga, megjelent a színpadon (miután a négy előző felvonás alatt folyton a „szerepet“ tanulta, hogy azzal siker arasson) a színen levő magyar urak egyszerre feléje fordultak és mielőtt szólhatott volna, egyikük így szolt hozzá, hanyag kézlegyintéssel:

— Jól van, jól, tudjuk már: a hírnök megérkezett!

A „szerep“ bennrekedt az ambiciózus művészen, a ki erre a két szóra várt persze hét órától háromnegyed tizig.

Uj tónus az iskolákban.

— Jelenet a második „elemi“-ből. —

B. budapesti vasuti hivatalnok a dohány-utcai elemi iskolában, atanulók szemelátára, arculütötte a tanítót, amiért az a kis fiát meglegyintelte.

Tanító. (A noteszát nézegeti.) Pap Benő ur... Pap Benő. (Nyolcz éves. Dühösen felugrik.) Mit akar? Tanító. Bocsánat, de két hónap óta nem tetszett felelni a számtanból... Pap Benő. Hallja, maga már ismét kezdi! Tanító. Mit kezdek? Pap Benő. Megint olyankor szolt föl, amikor látja, hogy elvagyok foglalva. Ugy látszik mindenáron belém akar kötni...

Tanító. De kérem... el méltóztatik feledni, hogy ez hivatalos kötelességem... Egyébként mivel van elfoglalva Uraságod?

Pap Benő. Varga Miskával és Sás Ferkóval kalábrászt játszunk a pad allatt. Éppen most vesztettem el egy bélakasszát...

Tanító. (Aggódva.) Ez baj...

Pap Benő. Már több mint háromszáz szentjánoskenyérmagig uszom... Azt hiszem, hogy várhatna, amíg egy kicsit reglesszálom magam...

Tanító. Bocsánat, de tiz percz múlva csöngetnek. Már pedig ma este be kell adnom az osztályzatokat az igazgatónak... Ne tessék hienni, hogy végzálásból kérdezem...

Pap Benő. (Varga Miskához és Sás Ferkóhoz.) Várjatok, amíg az a smokk valami kérdést intéz hozzám. (A tanítóhoz. Szigoruan.) Egy-kettő, nyögje ki hát, hogy mit akar!

Tanító. Ha meg nem sértem, mennyi hétszer nyolcz?

Pap Benő. (Indignálódva.) Ez igazán érdekes! Azért zavarja az embert a játékban, hogy ilyen hülyeségeket kérdezen. Talán maga be-

teg lesz, ha nem tudja, hogy minnyi hétszer nyolcz? Igazán nincs magának egyéb gondja?

Tanító. De...

Pap Benő. Különb, ha nagyon kíváncsi rá, hát megnézheti akármelyik egyszeregyben. Délelőtt féltizkor az járjon egy felnőtt ember fejében, hogy mennyi hétszer nyolcz!

Tanító. Bocsánat, de én nem passzióból kérdezem.

Pap Benő. Inkább azon járna az esze, hogy egy új kabátot szerezzen. Olyan fényes már a könyöke, mint valami tükör... Mindig ilyen számárságokon töpreng. Tegnap is azt kérdezte, hogy a Zagyva milyen folyamba ömlik?

Tanító. Hát ezt is rossz néven veszi!

Pap Benő. Mi köze magának a Zagyvához? Azt hiszem, magának egészen mindegy lehet, hogy a Zagyva hova ömlik.

Tanító. (kissé türelmetlenül) Hát nem tesz felelni a kérdésemre?

Pap Benő. Ha ilyen hangon beszél, hát azért se felelek.

Tanító. Kérem, önt azért iratták be az iskolába, hogy tanuljon.

Pap Benő. Na — most már éppen elég! Egy szót se akarok hallani többet!

Tanító. (Nagyon idegesen.) Kérem, most már parancsolom, hogy feleljen.

Pap Benő. Menjen a pokolba!

Tanító. (Tökéletesen elveszti a hidegvérét.) Ugy? No hát itt van! (Fölfrikskázza Pap Benőt.)

Pap Benő. (Hörögve.) Megütött! (Rekedten.) Meg-ü-tött!

A többi gyerek. Gyalázat!

Tanító. (Rémülten.) Jesszusom, mit cselekedtem! (Letérdel Pap Benő előtt.) A jó Istenre kérem, bocsásson meg!

Pap Benő. (Vérben forgó szemekkel.) Meg-ü-tött.

Tanító. Vegye tekintetbe, hogy két hónap óta oly borzasztóan ideges vagyok... Gondoljon szegény nőmre... őt nevetlen gyermekemre...

Pap Benő. A kalapomat! Adják ide a kalapomat!

Tanító. (Rosszat sejtve.) Hova akar menni?

Pap Benő. (Vészféltében.) A papáért!

Tanító. (Sápadtan lerogy.) Drága nagyságos ur... ne tegyen szerencsétlenné... Gondolja meg, hogy mindnyájan csak gyarló emberek vagyunk...

Pap Benő. Istennél a kegyelem!

Tanító. Esküszöm önnek, hogy mindörökké engedelmes rabszolgája leszek... hogy a lába porát is csókolni fogom... hogy becses nevét ártatlan gyermekeim szívébe vésem... (Szívetrázó hangon.) Csak a papát, a papát ne hívja ide!

Pap Benő. (Aki végre megsajnálja a tanítót.) Az ördög vigye az ilyen lány szívet, mint az enyém... (A tanítóhoz.) Keljen föl maga rinocérosz!

Tanító. (A szemében reménysugárral) Hát megbocsát?

Pap Benő. Meg, de most kotródjék az osztályból!

Tanító. Köszönöm! (Sietve kisseran az iskola airtáján.)

Pap Benő. (Az osztálytársaihoz.) Mit tegyek, ha annyira rimáncodik? No, nem igaz?

Az osztálytársak. (Komoran hallgatnak.)

Pap Benő. Hát miért nem válaszoltok?

Varga Miska. (Az osztály doyenje.) Pap ur, Önt megütötték — és ön lemondott arról, hogy a sértésért elégtételt kapjon. Az édes atyja nem vágta pofon a tanítót az egész osztály színe előtt! Ön tehát iminár nem foglalhat helyet többé a becsületes társadalom kebelében!

Pap Benő. De kérem...

Varga Miska. Felszólítom, hogy ne szakítson félbe! A Szentjánoskenyér-Egyesület ezenel kigolyozza Önt tagjai sorából. És most — vonja le a konzekvenziákat!

Pap Benő. Szegény anyám! (A nadrágzsebéből revolvert ránt elő és fejbőlvi magát. Haladokolva) A gombgyűteményemet... a szentjánoskenyér-magot... és a levonós képeket tegyék a koporsómba... a szívem fölé... (Meghal.)

MULATSÁGOK.

(=) A tanítók bálja. Az aradi községi tanítók és tanítónők az idén is rendezni fognak hangversenyyel egybekapcsolt táncestetlyt, mely a farsang legsikerültebb, legkedélyesebb vigalma szokott lenni. Abban állapotdák meg, hogy a mulatság február 2-ikán lesz. A tiszta jövedelem, mint rendesen, a tanítók segélyalapja javára esik.

(=) Turista-estély. Az arad-hegyvidéki turista egyesület ma a Vas-szálló külön termében sikerült összejövetelt tartott. Társas vacsora után Rozsnyay Kálmán vetített képekkel szórakoztatta a jelenvoltakat, a kik aztán jövedvü tánczba fogtak, a mely reggelig bizonyosan eltart. A következő hölgyek voltak jelen:

Asszonyok: Záray Ödönné, Kresz Károlyné, dr. Végh Endréné, Pareán Jánosné, Szilágyi Györgyné, Deniflée Ferenczné, Simonffy Aladárné, Riemer Jánosné, Arányi Ferenczné, Somogyi Agostonné, Schmiéd Gyuláné, Borits Ignáczné (Szarvas), Buja Sándorné stb.

Leányok: Záray Margit, Riemer Anna, Somogyi Mariska, Schmiéd Juliska, Schmiéd Paula, Papp Irénke, Bocsits Masa, Borits Stefánia, Papp Margit stb.

Hieronymi Aradon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 7.

A ma esti gyorsvonattal érkezett meg Budapestről városunk országgyűlési képviselője, Hieronymi Károly, hogy a választó polgárok előtt beszámolóját — a mely vasárnap délelőtt 11 órakor lesz — elmondja. A képviselő kíséretében jött a Ház egyik jegyzője, Nyegre László országgyűlési képviselő is.

Hieronymi elé Csabáig az aradvárosi szabadelvűpártnak egy nyolcz tagu küldöttsége ment, hogy ott őt fogadja. A küldöttség tagjai voltak Eles Armin vezetése alatt: Heinrich Sándor, Tedeschi Viktor, Ring Géza, Neuman Dániel, Dobiáschi József, Halmai Andor és Fényes Dezső. A képviselőt a vonat megérkezésekor Eles Armin üdvözölte, azután pedig a b. csabai szabadelvűpárt, a mely küldöttség által képviseltette magát az állomáson. Hieronymi megköszönte az üdvözlést, azután vonatra szállt és a kíséretében volt urakkal folytatta utját Arad felé.

Az aradi állomáson Hieronymi fogadtatására megjelentek: Urbán Iván főispán, Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester, Dálnoki Nagy Lajos dr. alispán, Tagányi István, a szabadelvűpárt elnöke, Csák Czirjék dr. minorita tartományi rendfőnök, Márk Károly államvasuti üzletvezető, Kristyórá János, Vásárhelyi László, ifj. Neuman Adolf, Virágh Lajos főmérnök, Szikra Lénárd, Fehér Aladár, Pozsitny Bonaventura minorita lelkész, Kohn S. N., Németi Elek, Steinhardt Mór dr., Mandl Vilmos dr., Steinitzer Félix dr., Edvi-Ilés László, Losonczy Károly, Weisz Sándor, Mihálik József, Steigerwald Alajos, Kiss Ferencz, Funkelstein József, stb.

Hieronymit éljenzéssel fogadták, azután pedig Tagányi István pártelnök a következő beszédet intézte hozzá:

Szeretve tisztelt képviselőnk!

Midőn eljöttél hozzánk, hogy politikai missziódról beszámoljál, örömmel üdvözlünk körünkben.

Mi nem építettünk bevonuláshoz diadal-kaput, mely csupán a külső máznak képezne zománczát, hanem elhoztuk magunkkal lel-künk őszinte vonzalmának égő szövétnekét, melyet szívünk izzó tüzénél gyújtottunk meg, hogy megvilágítsa előtted az utat, a mely szeretetünk szentélyébe vezet!

Ezen meleg érzelmektől áthatva, mondjuk neked: Isten hozott!

Hieronymi pár rövid szóban megköszönte az üdvözlést. Elmondotta, hogy kedves kötelességet teljesít, mikor ezuttal újból lejött Aradra, megtartani beszámolóját s tovább fejleszteni a jó viszonyt közte és választói közt. E jó viszony jelének veszi azt a megtiszteltetést, hogy ily sokan kijöttek elébe, a miért újból köszönetet mond.

Mrre Nyegre László képviselőt bemutatta a perronon megjelent tisztelgőknek, majd koskikra ültek s behajtottak a városba.

Hieronymi a *Központi Szálló*-ban van lakáson.

Este 8-kor a képviselő és Nyegre Csák Czirjék dr. tartományi rendfőnök vendége volt halpaprikás-vacsorára. Kivülök és a rendház tagjain kívül jelenvoltak: *Urbán Iván* főispán, *Salacz Gyula* polgármester, *Institoris Kálmán* főjegyző, *Dálnoki Nagy Lajos* alispán, *Ottrubay Károly* törvényszéki elnök, *Csernovics Diodor* dr. állami jószágigazgató, *Márk Károly* államvasuti üzletvezető, *Varjassy Árpád* kir. tanfelügyelő, *Vásárhelyi László*, *Neuman Dániel*, *Tágányi István*, *Kristyóry János* kereskedelmi és iparkamarai elnök, *Nikolits Péter* ipartestületi elnök, *Almásy T. Pál* polgári iskolai igazgató, *Tóttóssy Géza* kincstári ügyész és *Kiss Ferencz* ipartestületi titkár.

Jókai apósa — öngyilkos.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 7.

Ma reggel fél nyolcz órakor megrázó eset történt Budapesten a Vörösmarty-utca 73. számú házban. Egy szomorú öreg ember elébe akart vágni a mindent kiegyenlítő halálnak s fölvágta az ereit.

Grósz Mórnak hívják. Ötvenöt éves, kereszt nélküli ügynök. Hétköznapi, szürke alak, a nyomorgók ezrei közül mégis megkülönbözteti valami.

Grósz Mór az atyja Nagy Bellának, Jókai Mór feleségének.

Grósz Mór már két és fél év óta lakik abban a házban az első emeleti 12. számú lakásban Zigler Flórián pinczérnél. Öt forintot fizetett havonta azért az ágyért, mely ott állt a Ziglerék egyetlen szobájában. De ezzel az öt forinttal is már négy hónap óta tartozott.

Hónapok óta a nyomorral küzdött Grósz Mór. A feleségével már évek óta nem élt együtt, a leányától is elszakadt még akkor, mikor az még nem volt a felesége Jókainak.

A házasság megtörténte óta Jókaiéknál csak egyszer-kötszer járt az öreg, de annál gyakrabban irt levelet hol a feleségének, hol a leányának, hol Jókainak. Támogatást kért, mert másképpen nem bírja magát föntartani.

Kapott is valami segédelmet, de ezzel Grósz Mór nem volt megelégedve és gyakran zugalódott.

Egy idő óta a Jókai ügyvédjéhez járt s tőle kérte, hogy eszközöljön ki neki valami állandó segédelmet, melyet havonként adnának neki. Akkor aztán elmegy majd Budapestre valami faluba, ahol senki sem ismeri.

De nehezen és szerfelett lassan ment a dolog. Grósz Mór nyomora mind nagyobb lett s az öreg mindinkább elkeseredett. Zigler Flórián, akinél lakott, gyakran vigasztalta:

— Majd jobban lesz később, Grósz ur.

— Dehogyan lesz, felelte, meglássa, nem sokára üres lesz ez az ágy.

Ezt két hét előtt mondta. Azóta naphosszat panaszkodott. Nemcsak Zigleréknek tartozott, hanem Löbl Laudon-utczai vendéglősnek is. Harmincz krajczáros ebédek evett itt az öreg, s mégis kilenczven forinttal tartozott Löblnek.

Tegnap megint ott járt Grósz a Jókai ügyvédjénél. Nagyon roskedvűen jött haza. Haragosan topogott fel s alá a szobában, aztán kitört:

— Auf die Teufelsinsel wollen sie mich schicken. Aber ich geh' nicht. Für 30 Gulden pro Monat geh' ich nicht auf die Teufelsinsel.

Ma reggel fél 8 órakor Grósz Mór felvágta ereit. A házbeliel hamarosan észrevették s a mentők a Rókusba vitték a szegény öreget, aki két levelet hagyott hátra. Sebesülése nem súlyos.

Egyik fővárosi könyvatos lap, a *Hircsarnok*, az öreg Grósz öngyilkossági kísérletéről esti kiadásában a következőket jelenti.

Grósz Mór 55 éves jákói születésű szeszifőző ma reggel a Vörösmarty-utca 73. számú házában elvágta beretvával kezeinek ütőereit. Szerencsére még idejében észrevették s az előhívott orvosok bekötözve sebeit beszállították a Rókus-kórházba. Az életunt öreg ember most már túl van a veszélyen s rövid idő múlva elhagyhatja a kórházat. Több levelet hagyott hátra, többek között egyet valami Löbl Mór szerezvény-utczai szatócsnak, a melyben megírja, hogy a nyomor elől menekül a halálba.

Ez az öreg Grósz Mór érdekes ember. Kezdetben mint szeszgyári alkalmazott kereste a kenyerét, azután elveszítve állását, elment napszámosnak. Egyik leányát, a kit színésznőnek nevelt, előkelő ember vette feleségül, de azért az öreg Grósz nagy nélkülözések között élt a Vörösmarty-utca 73. sz. házban. Ma végre megunta a nyomorúságot s fölvágta ereit. Az öreg ember, a mikor a mentők bekötözték sebeit, ezt mondta:

— A mióta a leányom férjhez ment, senki sem törődik velem!

Az öreg — mint fentebb említettük föl-épül sebeiből.

Rejtélyes vitriol-dráma.

(Előkelő hölgyek vád alatt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 7.

Nagy szenzációt keltett Van Wert Észak-amerikai városban egy a jobb társasághoz tartozó nőnek a letartóztatása, kit azzal vádolnak, hogy egy negyvenéves gyorsíróleányt meggyilkolt.

Van Liew Emma, neje egy köztisztviselőnek, még elég csinos. Ugy nagy intelligenciája, mint lebilincselő szeretetreméltósága miatt általános tiszteletnek örvendett. Még ha lettek volna is ellenségei, azoknak sem jutott volna soha eszükbe öt gyilkossággal vádolni.

A vád azonban oly súlyos, hogy a férjnek, bármint erőlködött is, nem sikerült nejét a fogságból magas kauczió árán sem kiszabadítani, a Liew-család nagyszámú ösmerősei és barátai meglepetve kérdik most, hogy a szívósága és műveltsége révén olyannyira tisztelt hölgyet, mi vitte e borzalmas tetre.

Az áldozat, kinek arczába vitriolt öntött,

öt heti kínos szenvedés után halt meg. Egyesek a feltékenységet hozzák föl indító okul.

A szerencsétlen áldozat Liew üzletében volt alkalmazva, mint gyorsíró és gépiró-leány. A főnök ur különös előzékenységet tanusított irányában. A többség azonban nem a feltékenységet, hanem a megsértett anyai szeretete említi a tett okául.

A vádlottnak csak egy leánygyermek van aki operaénekesnővé lett és egy színészhöz ment férjhez. A fiatal pár boldogan tölti életét és a leány szülőinél lakik. A fiatal színésznő iránt a városban nagy volt az érdeklődés és csakhamar suttogni is kezdtek róla a rossz nyelvek. A család egy ismerőse egy alkalommal fültanuja volt, a mikor a gépiró leány főnöke leányáról nem a leghizelgőbben nyilatkozott.

A hölgy természetesen ezt visszamondotta az anyának, aki viszont leányának mesélte el a dolgot. A színésznő a legközelebbi napokban a rágalmazó leányt az utcán kérdőre vonta. A leány nem tagadott, de a sértéseket nem akarta visszavonni.

Pár héttel ezután történt meg a vitriol-dráma. A szenzációs pört januárban kezdik tárgyalni.

SPORT.

+ Az Aradi Tornaegyesület folyó hó 14-ikén házi versenyt rendez. A választmány határozata értelmében a versenydíj ezüst- és bronz éremből és oklevélből áll. A házi verseny sorrendje: felvonulás, vasbot gyakorlat, általános szertornázás, magas ugrás verseny súly dobással távolra és függeszkedés kötélén távolugrással egybekötve és játék. A verseny zárt jellegű lesz s csak az elnökség és a hírlapok képviselői előtt folyik le s mintegy előkészítője lesz a rendszeres disztornázásnak, melyre a nagyközönség is meghívatik. Az egyesület elnöksége ez uton is felhívja a tornaegyesület tagjait, hogy a házi versenyen minél számosabban vegyenek részt.

+ Vivó-sport. Az aradi tornaegyesület körében fenálló vivókör működését megkezdette s gyakorlatait a lyceumi tornacsarnokban hetenkint háromszor, u. m. kedden, csütörtökön és szombaton este 6 órától 8-ig tartja. A tanfolyam május 1-ig tart s a törvívás francia, a kardvívás magyar rendszerben folyik, felhasználva az olasz vívás lábtechnikáját is. A tanfolyamban csak az aradi tornaegyesület tagjai vehetnek részt. Beléphet az alapszabályok értelmében az egyesületbe minden 20 ik életét betöltött önálló és fedhetlen jellemű egyén, a kit egy rendes tag ajánlatára a választmány szótöbbséggel fölvesz. Jelentkezhetni lehet minden nap este 6—8-ig a lyceumi tornacsarnokban, hol a jelentkezők számára fölvételi könyv áll nyitva. Az elnökség.

Sarlot Domokos jubileuma.

(Tisztelgés, fáklyásmenet, banket.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 7.

Ma volt az első napja azon ünnepegeknek, melyet Sarlot Domokos főkapitány negyedszázados hivatalnokoskodása alkalmából a város polgársága és a rendőrség tisztviselői rendeznek. A mai napon csupán a tisztviselői kar vette ki részét az ünnepegekből, a holnapi napot a polgárság foglalta le. Impozáns az ünnepség, méltó ahhoz a tisztelethez és szeretethez, melylyel a derék főkapitányt Arad polgárai és az ő tisztviselői körülveszik.

Akit munkálkodásában nem a hiúság, a feltűnni vágyás, hanem a város és polgárok érdeke vezetett, és aki vasakarattal, kérlelhetetlen szigorral és lelkiismerettel negyedszázadon keresztül dolgozott úgy, mint Sarlot Domokos, az mutathat fel csak olyan eredményt egy város köz-

gazdasági fejlődésében, közbiztonságának előrehaladottságában, mint amelyet Sarlot Domokos el tudott érni.

Az ilyen hivatalnok oszlopa a városnak. Nem az ünnepek külső jele, hanem az teszi impozánssá, lelkesé a jubileumot, ami a szivekben lakik. S az ünnepek csak látható bizonyítékai annak, hogy tényleg lakik tisztület a személy iránt, s elismerés a munkáért.

A mai napon lefolyt ünnepség részleteiről a következőkben számol be tudósítónk:

A tisztviselők tisztelgése.

Délután öt órakor a rendőrség tisztviselői a városháza emeleti dísztermében gyűltek össze, hol a központi hivatalnokokon kívül az orvosi hivatal és a városi tűzoltókar tagjai is megjelentek. A rendőrlegénységet egy rendőr-mester, egy őrsvezető, tizedes, egy közlegény, a fogdafelügyelő, egy kerületi biztos, és egy titkos rendőr képviselte.

Az asztal közepére volt elhelyezve a tisztviselők ajándéktárgya, az ezüst művü íróasztalfelszerelés: egy feszület, tintatartó, az igazság thémiszsze, gyertyatartók. Az igazság isten-asszonyának szoboralakjára voltak bevésve az emléksorok: *Sarlot Domokos, Arad szab. kir. város főkapitányának 25 éves közszolgálatára emlékére a rendőr-tisztikar 1875—1900.*

A főkapitányt küldöttség hívta meg, melynek tagjai *Madarász Antal* alkapitány, *Rámer István* rendőrhadnagy, *Sztankovics Milós* tűzoltó parancsnok és *Tisch Mór dr.* kerületi orvos voltak.

Kevés vártatva megjelent a főkapitány a teremben, hol a rendőrtisztikar tagjai összegyűltek. Harsány, lelkes éljenzés fogadta beléptekor a jubiléumot, kit láthatólag megindított az ünnepi hangulat.

A rendőrtisztviselők nevében *Green Nándor* alkapitány a következő beszédet intézte az ünnepelthez:

Igen tisztelt főkapitány ur!

Lelkesült örömmel jöttünk össze, hogy Tekintetességedet 25 éves szolgálati jubileuma alkalmából üdvözöljük, hogy a tiszta, igaz érzelmen alapuló vonzalmunknak, ragaszkodásunknak kifejezést adjunk.

A mi üdvözlésünk nem a szokás hatalmán, nem az udvariaskodás vágyán alapszik, s az nem pusztán a hivatalfőnöknek, hanem a kiváló tisztviselőnek és kiváló egyénnek szól. Annak a tisztviselőnek és annak az egyénnek a ki feladatának és kötelességének mint tisztviselő s mint ember egyaránt közmegelégedésre megfelelt s aki 25 éves közpályának minden időszakára büszke önérettel, nyugodtan pillanthat vissza és a ki joggal mondhatja el, hogy a mit tett, nem magáért, nem az egyesekért, hanem a közért, hazája, városa és pályatársai érdekében.

Annak a kiváló tisztviselőnek, a kinek multja és jelene nyitott könyv, a melynek minden egyes lapja, minden egyes betűje fényes tanubizonyítást tesz arról, hogy kötelességeit és feladatait nem a rideg hivatalnokként, hanem hazafias érzülettel áthatott szívet, a körülményekkel mindig számoló gondolkodással és mindenkor a törvények, az emberi jogoknak és igazságoknak szem előtt tartásával oldotta meg. Annak a kiváló egyénnek, a ki minden körülmények között első és legszentebb kötelességének ismerte hazájának, városának szolgálni, a ki előtt minden egyéb mellékes volt, ha közérdekről volt szó s a ki senkit és semmit sem helyezett előbbre, mint azon feladatokat, a melyeket a törvények, szabályok s városunk érdeke az ő hatáskörébe utaltak.

Erről tesznek tanubizonyítást a közigazgatás terén kifejtett munkásságában elért sikerek, a melyek nagyban járultak ahhoz a körülményhez, hogy városunk a vidéki városok között az első helyet foglalja el. Erről tesz tanubizonyítást

got a rendőrség reformálása, a rendszeres szolgálat behozatala, az ügyrend megállapítása, a testületi szellem fejlesztése, a fegyelemnek és függetlennek meghonosítása.

Tekintetességednek kiválóságát hirdeti az utolsó évtized alatt alkotott és a rendőri hatóságok hatáskörébe utalt törvények és szabályok pontos és lelkiismeretes végrehajtása. Ennek tulajdonítjuk a számra bár kicsiny, de szolgálatra és hivatásra nagy városi tűzoltóság létesülését, a tűzrendészetünk fejlettségét, helyes és szakszerű vezetését, a cselédrendtartás szabályozását, a cselédmenedékháznak szabályrendeletben biztosított fundamentumát, a bejelentési hivatal szervezését, az állategészségügyre vonatkozó törvényes intézkedések pontos végrehajtását, a közegészségügy, köztisztaság terén elért sikereket, az iparrendészet és iparügyek helyes vezetését, az erkölcsi rendészet szigorú ellenőrzését, az üdvösen vezetettnek bizonyult vásári rendészetet. Ennek tulajdonítjuk a körülmények és helyi viszonyokhoz aránylag jónak mondható személy és vagyonbiztonságot, ennek a helyi munkáskérdésnek, mint egyik fontos és lényeges közigazdasági kérdésnek tapintatos és eredményes megoldását, ennek a szegényügynek, mint jóléti rendészetnek igazságos és áldásos rendezését és ennek mindazon törekvéseket, a melyek mindenkor csak városunk fejlődését, a közérdekek előmozdítását, a haladást és az igények kielégítését célozták.

S mindezen sikerek és eredmények az ön fáradozásának gyümölcsei! Méltán jogosult tehát, hogy hálás érzélemmel tárjuk fel a multat s ezzel 25 évnek sikereit s hogy Tekintetességedet ünnepeljük. Mert hiszen az ön öröme, a mi örömünk is, az ön ünnepe, a mi ünnepünk is.

De ha jogosult volt a multa visszapillantani és 25 évnek sikereit feltárva a mai napot mint ünnepet a mi történetünk könyvébe iktatni, akkor ép oly jogosult a jövőre is pillantani és bizni, hogy a milyen volt a mult, ép olyan lesz a jövő is, mert azokban a tulajdonokban, a melyek Tekintetességedben a tisztviselőben és az emberben egyaránt megvannak, erre bőségesen elegendő biztosítékot látunk, és mert reméljük és hisszük, hogy a mindenség nagy alkotója erőt és kitarást fog önnek adni hogy közhasznu tevékenységét még igen-igen soká fogja érvényesíteni.

A mi részünkről pedig biztosítjuk, hogy mi mindenkor hű és becsületes munkásai leszünk e városnak és büszke önérettel, erős akarattal és lankadatlan szorgalommal fogjuk részünket a munkából kivenni.

S most végül engedje meg, hogy hálnaknak és tiszteletteljes vonzalmunknak egy csekélyke emléktárgygyal kifejezést adjunk s hogy külső jelekben is nyilváníthassuk, miszerint ön munkáját mindenkor istenben vett bizalommal, az igazság elvének szem előtt tartásával, világos gondolattal és kristály tiszta jellemmel teljesítette. Szolgáljon ez emlékül önnek!

Szolgáljon ez annak, a mit jelképezni céloz: az „igazságnak“ és a „világosságnak“.

A vallásbani hit tartsa meg szívében a szeretettel isten és emberek iránt, táplálja továbbra is lelkében az igazságot, s a munka mezején legyen világító fátyla mindenkor azon őszintes és nemes törekvés, hogy — a haza, városunk és polgártársaink érdeke minden előtt! — Ugy legyen! Az isten sokáig éltesse! Éljen!

Az alkapitány üdvözlésére *Sarlot* a következő beszéddel válaszolt:

Szeretett tisztviselő társaim.

Kedves barátaim!

Hogy mindig odaadó, hű vonzalommal viseltettetek én irántam, igen sokszor tapasztaltam, mert erről meggyőződni többször volt alkalmam, de hogy ezen ragaszkodás, ezen vonzalom ily fényesen nyilvánuljon, arra — őszintén, lelkemre mondom — elkészülve nem voltam.

Végtelen az örömöm, hogy ismét tanúságát látom azon baráti és kollegiális szeretet kifejezésének, melyet *Green* barátom tolmácsolt. Azok az érdemek azonban, me-

lyet előttem és előttemek a szónok felsorolt nem csupán, nem egyedül az én érdemeim. En egy ember vagyok, felvetem az eszmét, de a munkából bő rész jut nektek is. Azon sikerek elérésében, melyet tiz éves főkapitányi szolgálatom alatt általatok elérnem sikerült nagy részt követeltek ti is magatoknak.

Az érdemek, melyeket a polgárság elismerni készül, nemcsak az én érdemeim. Nem találok szavakat, hogy a ti vonzalmatokat, ragaszkodásokat megköszönjem. Támogassatok a munkában munkával, én barátotok s a mi szűkebb családunknak atyja leszek. Ez emléktárgyat pedig vonzalmatok és ragaszkodástok zálogául megfogom őrizni megfogom becsülni, mert ez oly symbolum, mely a becsülés tanujelét képezi. És ha majd az élők sorából távozni fogok, meghagyom gyermekeimnek, hogy ezt az ereklyét őrizzék, mert ez a munka jutalma, a munka érdeme. Az Isten tartsa meg benneteket a haza, a város polgársága részére és nekem.

A rendőrlegénység nevében *Cservenka* őrmester mondott üdvözlő szavakat a jubiléumhoz. A főkapitány a következő beszéddel felelt:

Végtelen az örömöm, hogy a rendőrség végrehajtó közegei is megemlékeznek rólam. Ismerem a terhes szolgálatot, érzem, hogy ezen szolgálat visszahat az egész rendőrség tevékenységére. Lényeges tényező a rendőrlegénység, mert az esetleges hátrányok én rám hárulnak. Én méltányoltam mindig a munkát, a kitarást a munkában. Tartsanak meg a jövőre is jóindulatukban, mint eddig és én gondoskodni fogok, hogy a hű rendőr jutalmát mindig elnyerje. Adják át üdvözlőtemet társaiknak.

A tisztelgések ezzel befejezést nyertek.

Fáklyásmenet, banket.

Este hét órakor a polgárság lámpionosmenettel tisztelte meg a főkapitányt. A menetben az aradvárosi önkéntes tűzoltókar, a waggongyár zene- és énekkara és az aradi dal-egyesület vett részt. A menet a tűzörsegi lakatanyától indult és a Kápolna, Deák Ferencz, Fábrián, Kazinczy, Templom és Kölcsey-utczákon végig a főkapitány lakása elé vonult, hol az énekkarok szerenádokat adtak. A zenekar a Király-hymnuszt játszotta el, utána a dalárdák éneke fejezte be a szerenádokat. A két dal éneklése után a Batthyányi, Széchenyi-utczákon át az Andrássy-téren végig, az Atzél és Forray utczákon keresztül visszatért a tűzörsegi lakatanyába.

Este 8 órakor a *Millenium*-vendéglő különtermében a rendőrségi tisztviselőikar rendezett bankettet, melyen az első felköszöntőt *Berecz* Ferencz rendőrhadnagy mondotta *Sarlot* Domokos főkapitányra. A jubiléum a rendőrség tisztviselő karára üritette poharát. Felköszöntőt mondtak még a főkapitányra *Varjassy* Lajos, *Virágh* Lajos és *Bedő* Árpád. *Öttvös* Dániel dr. *Green* Nándor alkapitányt köszöntötte fel, *Leitner* Ernő dr. pedig a jubiléum családját.

A banketen, melyen a legkedélyesebb hangulat uralkodott, jelen voltak a jubiléumon kívül:

Bund Henrik, Kádas Kálmán, Posgay Lajos dr., *Varjassy* Lajos, *Virágh* Lajos, kik mint vendégek voltak jelen, továbbá: *Ángel* István dr., *Madarász* Antal, *Green* Nándor, *Tisch* Mór dr., *Leitner* Ernő dr., *Öttvös* Dániel dr., *Brück* Gyula dr., *Barkó* Ferencz, *Sztankovics* Milos, *Varga* János, *Engel* Ármán, *Zubor* Andor, *Berecz* Ferencz, *Murády* Almos, *Rámer* István, *Masztig* Emil, *Kováts* Antal, *Babeszkó* Gyula, *Bedő* Árpád, *Vidék* Gusztáv, *Moldován* Ödön,

Rimanóczy Zsigmond, Münszter Ernő gróf, Mihelyes Károly, Hoffmann Győző, Binder Gyula, Gantner Nándor, Zimmer János.

A holnapi tisztelgések.

Azon testületek, társulatok, melyekkel a kapitányi hivatal összeköttetésben van és azon egyesületek, melyeknek működésében a jubilans részt vesz, holnap, szombaton délelőtt 10 órakor a városháza nagytermében összegyűlnek és külön-külön üdvözlik a főkapitányt.

A testületek a következő sorrendben fognak tisztelni:

1. Kereskedelmi és iparkamara.
2. Ipartestület.
3. Izraelita hitközség.
4. Polgári jótékony egyesület.
5. Lövész egyesület.
6. Önkéntes tűzoltókar.
7. Aradi ker. betegsegélyző pénztár.
8. Vendéglősök és kávéosk ipartestülete.
9. Első aradi betegsegélyző és temetkezést

egyesület.

10. „Fillér asztaltársaság.”

Este fél 8 órakor a „Fehér Kereszt” téli kertjében társasvacsora lesz.

Egy aradi ügyvéd csödben.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad. december 7.

Az aradi kir. törvényszék csődtanácsa Ottrubay Károly elnöklete alatt ma elrendelte a csődött Szelle József aradi ügyvéd ellen, s tömeggondnokul Kertész Miksa dr. ügyvédet, csődbiztosul pedig Schartner Sándor dr. kir. törvényszéki bírót rendelte ki.

A csődöt Bondy Zsigmond bécsi czég képviselőjében Fényes Kálmán dr. ügyvéd kérte. Szelle a Bondy-czégnek 2740 frttal tartozik, mely ép úgy, mint a 84.000 koronát meghaladó többi passzívák, változsi-róból származik.

A csőd elrendelésének indoka, hogy Szelle József tartozásai vagyonát meghaladták, és a csődöt kérő hitelezőt követelésére nézve nem biztosította.

Az aradi kir. törvényszék a csőd elrendelése előtt felszólította Szelle Józsefet, hogy mutasson ki akkora tiszta vagyont, mely a követeléseket fedezi. Az ügyvéd erre ki is mutatott, mint vagyont, egy 200.000 korona értékű követelést, melyet annak idején a Sonnenfeld és Bing czég csődtömegéből vásárolt, azonfelül 30.000 korona vagyont ingatlanokban.

A kir. törvényszék azonban a kétszáz-ezer koronás követelést pozitív vagyonnak nem tekintette, s a csődöt elrendelte.

Erdekes, hogy az aradi ügyvédi kamarának Szelle József ellen 1900 korona követelése áll fenn különböző pénzbírságokból kifolyólag, mely összeget azonban mind ezideig nem volt képes behajtani. Most, hogy Szelle a 30000 korona értékű ingatlanokat a törvényszék előtt tehermenteseknek mutatta ki, Páris Lajos dr., az ügyvédi kamara ügyésze, azonnal bekebelezte rájuk a kamara követelését.

Előrelátható, hogy a csődöt egy bekövetkező kiegyezés után meg fogják szüntetni. Szelle József ugyanis vagyonos ember, akinek vagyonát mintegy 400.000 koronára becsülik. E vagyon ugyan neje, Fischer Margit nevében áll, de mi sem természetesebb, minthogy a további kellemtelenségek elkerülése végett maga Szelle József fog módot keresni az ügy békés megoldására.

HIREK.

— **Karácsonyi ajándékunk.** Az Aradi Közlöny összes előfizetői, helybeliek ugy, mint vidékiek, mint a múlt évben, ezuttal is díszes könyv-ajándékot fognak kapni karácsonyra. Egy izléssel kiállított, díszkötésű naptár lesz ez, az Athenaeum családi képes naptára, a mely hisszük, hogy nagyban meg fogja nyerni előfizetőink tetszését. A tartalmas, vaskos naptár a szokott naptári részen, közérdekű tudnivalókon és teljes czimmutatón felül gazdag szépirodalmi részt foglal magában és pompás képekben örökíti meg az év történetét, minden aktuális eseményét. Kiadóhivatalunk úgy fog intézkedni, hogy a díszkötésű naptárt összes előfizetőink karácsony ünnepére kézhez kapják. Az ujonnan belépő előfizetők is megkapják a naptárt, ha legalább egy negyedévre előfizetnek.

— **Személyi hírek.** Koncz Frigyes ezredes, a lugosi m. kir. 8-ik honvédszázados parancsnoka, az ezred itteni zászlóalj felett tartott szemlét befejezvé. Aradról székhelyére visszautazott. — **Fejérvataky** László, a könyvtárak országos felügyelője, holnap reggel Aradra érkezik, hogy az itt tervezett nyilvános városi könyvtár létesítése tárgyában a Kölcsey-egyesület elnökségével érintkezésbe lépjen.

— **Mária-ünnep.** Holnap, szombaton, ünnepet ül a katolikus egyház. Szűz Mária szep-lőtlen fogantatásának ünnepét, mely által azon hitének ad kifejezést, hogy Mária Jézus anyja, az eredendő büntől mindenkor ment volt. Az ünnep délelőttjén a minoriták aradi templomában zenés nagymise lesz, a melyet Csák Czirjék dr. tartományi rendfőnök mond fényes segédlettel.

— **Böhm Adolf** az Aradi Ipar és Népbank vezérigazgatója megrongált egészségének helyreállítása végett néhány héttel ezelőtt Meránba utazott. A délvidék enyhe éghajlata teljesen meggyógyította a kiválóan munkás ember szervezetét s Böhm Adolf ma este tökéletesen meggyógyulva visszaérkezett Aradra.

— **Szabadságolások a megyénél.** A megyei közigazgatási bizottság mai ülésén több szabadságolást intézett el. **Boksán** Széver ternoval főszolgabírónak és **Endreffy** Lajos pécskai irnoknak 4-4 heti szabadságot engedélyezett.

— **Asbóth levele.** Asbóth János, a nagymártoni kerület országgyűlési képviselője, mint tudjuk, mandátumáról leköszönt. Ma hosszabb levelet intézett választóihoz, melyben kijelenti, hogy a jövőben egyáltalán nem szándékozik mandátumot vállalni. Elmondja, hogy öt pártonkivüli programmal választotta ugyan meg a kerület, de belépett a néppártba, mert a pártonkivüliek csoportjában felekezeti mozgalmakat vett észre. Ott hagyta a néppártot is, szintén a felekezeti egyoldalúság miatt. Végül azt a tanácsot adja volt választóinak, hogy pártolják a jelenlegi kormányt, mely a megbontott választási béke helyreállításán s a nemzeti egység megszilárdításán buzgálkodik.

— **A horvátok vasutat kérnek.** Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszternél ma délután egy horvát képviselőkből álló küldöttség tisztelettel, kérve, hogy Károlyvárosból Fiuméba építtesse ki a kormány a vasutat. A miniszter azt válaszolta, hogy a vasutervelettel a kormány melegen érdeklődik, meg van a hajlandóság is annak létesítésére, de a rossz pénzügyi viszonyok miatt manapság vasutépítésre alig akad vállalkozó. Várni kell tehát, míg jobb idők következnek.

— **Iskolásgyermekek, mint minisztránsok.** Nagy háborúság uralkodik Elek község lelki és szellemi oktatói között. Az esperes és a községi tanító panaszkodnak egymásra. **Kehner** Károly

tanító bevádolta **Kramp** János esperest, hogy tanítására bizott V. és VI-ik osztálybeli tanulókat előadási idő alatt is elviszi minisztrálni te metésekre, litániákra, ezért a tanító felelőssége ezen osztálybeli tanulók előmenetelért nem vállal. Az iskolaszék a panaszok folytán utasította az esperest, hogy tartsa be azon minisztrali rendeletet, a mely arról intézkedik, hogy iskolás gyermekek minisztrálásra csak tanítási időn kívül használhatók fel, s akkor is csak az esetben ha szüleik kívánják. — Az esperes az iskolaszék határozatát a köznevelési bizottsághoz felebbezte meg, de a bizottság a felebbezésnek nem adott helyet, utasította a Krampot a minisztrali rendelet szigorú betartására.

— **Beöthy Akos könyve.** „A magyar állami élet fejlődése és küzdelmei” czimen könyv alakban ma jelent meg **Beöthy** Akos közjogi, történelmi és politikai tanulmánya. A nagyszabású munka a főváros politikai köreiből élénk érdeklődést kelt.

— **Ménés község postája.** Mikor **Hegedűs** Sándor miniszter Aradon járt, egy szőlőgazdából álló küldöttség kereste fel, mely postahivatalt kért **Ménés** község számára. A nagyváradi postaigazgatóság most kérdést intézett a megyei közigazgatási bizottsághoz, hogy szükségesnek tartja-e a postahivatal felállítását. A bizottság kiadta véleményes jelentését a céljából az átiratot a radnai főszolgabírónak, s ehhez képest fog a postai igazgatóságnak előterjesztést tenni.

— **Az Aradi nemzeti szövetség** munkásképző intézménye vasárnap, f. é. december hó 9-én, délután 4 órakor a templom-utcai polgári fiúiskola dísztermében tartja harmadik szórakoztató és szakelőadását. Műsor: 1. Dalok: a) Befűtött az utat a hó. (Allaga Gézátol); b) Húzd rá cigány, magádal dongó-kar kísérettel. Éneklő: az aradi Szárnyaskerek-dalkör. (Karnagy: **Ferch** Ödön tanár, a ma-án szólamot éneklő **Hoffinger Ferencz**.) 2. Szakelőadás: „A sztrájkok és a törvényhozás.” Tartja: Dr. **Radó** Károly ügyvéd. 3. Szavallat: A király esküje **Petőfi** Sándortól. Szavalja **Schmidt** Ferencz. 4. Tengőri nóta (szövege **Gárdonyi** Gézátol, zenéje **Dankó** Pistától) éneklő az aradi Szárnyaskerek-dalkör. (Karnagy: **Ferch** Ödön tanár.) Belépés díjtalan. Ezen előadásra Aradváros hazafias iparosságát és munkásait ezennel meghívja a Munkásképző intézmény elnöksége.

— **Milán házasodik.** Az **Echo de Paris** írja azt a kalandos hírt, hogy **Milán** ex- király ismét házasodik. E szerint „egy gazdag románnak”, bizonyos **Atzél** bárónak az özvegyét veszi nőül, (nyilván báró **Atzél** Bélára czéloz) akinek a vagyona meghaladja az ötven millió frankot. Ezért a hírt persze csak az **Echo de Paris** viseli a felelősséget.

— **Közigazgatási bizottság ülése a megyénél.** A vármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt **Urbán** Iván főispán elnöklete alatt ülést tartott, melyen több apróbb ügyet intéztek el. Elutasítottak egy csomó felebbezést, így **Braun** N. A. cottég is, ki a laktanya munkálataira kiirt árlejtés eredményét felebbezte meg. Tudomásul vették a törvényhatóság átiratát, melyben értesítette a közigazgatási bizottságot, hogy lemondott **Bohus** László br. és **Bohus** Zsigmond br. törvényhatósági bizottsági helyét **Vásárhelyi** László és **Králtz** Gyulával töltötte be. A tanfelügyelő javaslatára utasították a járási főszolgabírákat, hogy a tanköteleseket a tanfelügyelőségnek pontosan jelentsék be. Apróbb ügyek elintézése után az ülés véget ért.

— **Egy jegyző fegyelmi ügye.** **Mladin** György silygyiai körjegyző ellen több silygyiai lakos feljelentést tett, többféle bűncselekménnyel vádolva a jegyzőt. A vizsgálat vezetésével a ternovai főszolgabíró bizták meg, a ki még nem kezdte meg a vizsgálatot. **Urbán** Iván főispán egy nála járt küldöttség felkérésére a vizsgálat vezetésével, miután a ternovai főszolgabíró érdeklősége nyilvánvaló, **Baross** Ferencz dr. borossebesi főszolgabíró biztá meg.

— **A karácsonyi bazár** végrehajtó bizottsága figyelmezteti a kiállítani szándékozókot, hogy tárgyaikat folyó hó 14-én estig a polgári iskola nagytermébe okvetlenül beszállítsák, mert a bizottságnak a hely mikénti beosztása tekintetében előre tájékozni kell magát. — Ugyancsak felkéri a bizottság azon kiállítókat, kik bejelentési ívüket még be nem adták, hogy azt haladéktalanul beszolgáltassák.

— **Házasság.** Braun J. Gusztáv, az aradi Millennium-söröcsarnok s a Japán-kávéház társbérletje, e hó 11-én délben köt házasságot Budapesten özv. Kohn Lászlóné urnő bájos leányával, *Ida kisasszonnyal*.

— **A szeszgyárak és az adó.** Érdekes jelentést tett ma Krausz József pénzügyigazgató a város közigazgatási bizottsági ülésén. Jelentéséből kiemelte, hogy az adó-bevételek 363,426 korona 86 fillérrel kevesbedtek. Ezen keveslet onnan származik, hogy Aradon két szeszgyár, az *Első Aradi Gyártelep* és a *Neuman* testvérek simándi-uti szeszgyára üzemét beszüntette.

— **Változás a klerusban.** A megyés püspök Dévald Vilmost Csanád-Palotára és Junkert Józsefet Merczyfalvára disponálta káplánnak.

— **Gönczi Józsefet kivégezték.** Berlinből táviratozzák, hogy Plötzensee-ben Gönczi Józsefet, a magyar származású rablógyilkost, ma reggel kivégezték. A távirat szerint fejét vették bárdal. Gönczi tudvalevőleg néhány évvel ezelőtt került ki feleségével külföldre, miután már itt Magyarországon össze-vissza nyolcz esztendő telt a börtönben. Czipészüzlete volt Budapesten, majd Bécsbe ment, onnan pedig Berlinbe, ahol özvegy *Schulzené* házában bérelt boltot. Alig volt ott néhány napig, megszimatotha, hogy az öregasszonynak, aki egyedül lakott már szintén idős leányával, sok pénze van. Ez csábította a bűnre. Lecsalta az asszonyt és leányát a pinczébe s ott baltával mind a kettőjüket meggyilkolta. A halottakat egy ládába rakta, amelyet a pincze földjébe ást el. Mikor véres munkájával elkészült, elrabolta a két áldozat vagyonát, és feleségével együtt kiszökött Amerikába. A gyilkosságra csak néhány nap múlva jöttek rá s mindjárt Göncziékre gyanakodtak. A hatóság elrendelte körözésüket. Gönczit Rio de Janeiroban elfogták és feleségével együtt visszavitték Berlinbe. A törvényszék előtt elejétől végig kenokul tagadott Gönczi, de a bizonyítékok alapján elítélték. Akkor pörújítást kért, azt állítván, hogy a gonosztettet egy *Grüne* nevű ember követte el, aki azt el is mondta neki Amerikában. Kisült azonban, hogy ez a *Grüne* nevű ember nem létezik, amire Gönczit pörújításért beadott kérelmével elutasították. A bíróság halálra ítélte őt, feleségét azonban, aki halálos betegen fekszik a kórházban, fölmentette.

— **A katonatisztek lakás-bére.** A katonai lakás-bérek megállapítására kiküldött miniszteri bizottság már elkészült nagy munkájával, s már a napokban közzé is teszik a jövő év január 1-én életbelépő új tarifát. Kivétel nélkül sehol sem lesz kisebb a lakásbér az eddiginél, ellenben nagyon sok helyőrségben jelentékenyen emelkedni fog a katonatisztek lakás-bére.

— **Meggyilkolt pap** *Ravennából* táviratozzák, hogy az ottani templomban ma a gyónószékben meggyilkolva találták a gyónató atyát. A papot egy nő gyilkolta meg, három késszurást ejtett mellén. A templomot, melyet a gyilkosság által megszenteltetnek, nyomban elzárták a kíváncsi közönség elől.

— **Inspekció hölgyek.** A szegény tanuló konyhájában a jövő héten *Hegedüs* Lászlóné és *Wadowsky* Gusztávné urnők, a népkonyhában pedig *Hudets* Ferenczné, *Jellinek* Józsefné és *Kohn* Zsigmondné urnők fognak felügyelni.

— **Dohánytőzsdék vasárnapja** A fővárosi dohánytőzsdék megkeresték a kereskedelem-

ügyi s a pénzügyminisztert, engedjék meg, hogy tőzsdéiket vasárnap délután zárva tartassák. A miniszterek nem találták a kérelmet teljesíthetőnek, azzal indokolva az elutasítást, hogy a dohányárusító helyek bezárása a kincstárnak tetemes anyagi kárt okozna.

— **Az ujszentannai tanítók lakásmizeriái.** Sűrűn ismétlődő panaszuk az új-szt.-annai tanítóknak, hogy lakásaik egészségtelenek. Ezen panaszuk most ismét felszínre került abból az alkalomból, hogy az iskolaszék a polgári iskolai tanáraiktól megakarja vonni a 280 kr lakpénzt s helyette utasította őket az iskolába beköltözni. A tanárok megfélebbezték ezen határozatot a közigazgatási bizottsághoz azon megkövetéssel, hogy őket szerződés köti a községben levő lakásaikhoz és hogy az iskolai lakások egészségtelenek, nedvesek. A közigazgatási bizottság függőben hagyta határozatát s utasította a főorvost és főszolgabírókat, hogy a lakásokat vizsgáltsák meg, csakugyan egészségtelenek-e?

— **A Kosmos felszámolása.** A *Kosmos* műintézet budapesti kő- és könyvnyomda és hirlapkiadó részvénytársaság közgyűlést hirdet, amelynek tárgysorozata a következőket tartalmazza: „A társaság felszámolásánál a felszámolás módjának és illetve az ingatlan szabadkézből való eladásának elhatározása.”

— **Halál a lángokban.** Kassáról jelentik: A szentmáriai erdőben a Bodrog átmetszésénél dolgozó munkások egy kis csapatja, védelmiül a beállott zord idő ellen, kunyhót tákol össze magának. Éjszakára behuzódtak a kunyhóba, tüzet rakva szalonnáztak benne, no meg le is locsolgatták egy kis pálinkával a zsiros leledelt. Ettől csakhamar mély álomba merültek, anélkül, hogy a tüzet eloltották volna. Nemsokára az egész kunyhó lángokban állott. A munkások közül csak egy menekült meg, az is súlyos égési sebeket szenvedett, a másik *kettő szénné égett.*

— **Leszavazok az ellenzéki jelöltre.** A legutóbbi képviselőválasztás alatt, mely tudvalevőleg *Gajári* Ödönt ajándékozta meg a biharmegyei belényesi mandátummal: történt az a mulatságos eset, a mi érdekesen bizonyítja, hogy az alkotmányos életnek is megvan a maga pikantériája.

Belényes mellett, egy kis faluban történt, hogy *Kövér* János jómódu parasztgazda a választás hajnalán azt mondta csinos, tüzes szemű életpárjának:

— Megyek asszony, leszavazok az ellenzéki jelöltre.

— Csak menjen kend! biztatta őt a menyecske.

Volt is oka, hogy biztassa. Mert alig, hogy a férj uram távozott, mindjárt befordult a portára az udvarlója. A legény apja meg a testvére tudták, hogy a fiu hová megy, csóválták is a fejüket nagyon.

— Az már még se szép ettől a Pistától, hogy mindig a menyecskék körül legyeskedik. El is megyek hozzá és haza hívom.

— Helyes. Hívd haza. Ez a szóváltás folyt le az apa és fia közt, mire a jámbor erkölcsű legény el is indult, hogy a fivérére haza hívja a más menyecskéje mellől.

Mikor odaért elébe állott a menyecske:

— Mit keres kend?

— Az öcsémet keresem.

— Az öcsédet? Aztán minek?

— Haza akarom hívni, hogy ne bántsa a más becsületét.

De nem beszélhetett tovább, mert az asszony egy hatalmas pofonnal jutalmazta jóakarát. A csattanásra előjött az öcsce is, a mire aztán mind a ketten neki estek a légyott megzavarójának és veresre verték. A mikor püfölték: haza tért a férj.

— Megbuktunk! kiabált elkeseredetten. Az átkos közönséges kormányé lett a győzelem.

— Jó, hogy jön kend, kiáltott rá a felesége. Éppen most tanítjuk emberségre ezt a ficzkót.

A férj látva, hogy a felesége javában veri a

fiatal legényt, nosza ő is oda ugrott és segített neki. Kitöltötte rajta a mérgét, a miért, hogy a 48-as lobogót nem vitték diadalra. A szegény fiu az ütlegek zápora alatt váltig iparkodott szóhoz jutni, de bizony hiába. Bukták alaposan, végezetül kidobták. A férj ütött rajta legnagyobbakat. Az elvert legényt kórházba szállították, hol most súlyos betegen fekszik.

— **Öncsonkítók szövetkezete.** A nagyváradi helyőrségi kórházban több vaskóhi katonaköteles egyén van gyógykezelés alatt. Valamennyien öncsonkítással vannak vádolva s megfigyelés végett küldték be őket. Már rég óta feltűnt a seregő bizottság orvosainak, hogy Vaskóh vidékéről alig akad katonai szolgálatra alkalmas egyén s akit besoroztak is, később elbocsátották, mert a fül dobhártyája teljesen el volt roncólódva. A legutóbbi időben már oly feltűnő sűrűen jelentkeztek ezek a hadkötelesek, hogy kórházba küldték őket s kitűnt, hogy erőszakos öncsonkítás következtében mondták ki rájuk az „untauglichot.” Most a katonai parancsnokság ez esetekből kifolyólag szigorú vizsgálatot indít s a katonai szolgálatól bűnös uton szabadulni akaró legények valószínűleg drágán fizetik meg tettüket. Azt is beszélnek, hogy Vaskóh környékén lakik egy öreg ember, aki elősegítette drága pénzért a hadkötelesek öncsonkítását s az utóbbi időben már valamennyi besorozott hozzátódult orvoslásért. Ő kórházban segített is valamennyin. A katonai kórházban levő egyéneket alkalmasint hadbíró-ság elé állítják.

— **Nyul a Csokonai-szobor javára.** Csurgón nemrég mozgalom indult meg, hogy szobrot emeljenek *Csokonai Vitéz Mihálynak*, ki ott professzorokodott. Már meg is kezdték a gyűjtést s van is eredménye, mert napról-napra érkeznek az adományok. A minap azonban szoktalan adományt kapott a szoborbizottság. A gimnázium egyik tanulójanak szegény, földművelő édesapja egy nyulat küldött a szobor javára. Az egyszerű parasztember megírta levelében, hogy az adozók közül ő sem akar elmaradni, de mivel csak azt adhat, amivel bír, fogadják el tőle a nyulat és értékesítsék a szobor javára.

— **Hat gyermek tűzhalála.** *Moszkvából* jelentik, hogy egy munkáskaszárnyában az éjjel tűz ötlött ki, melynél hat gyermek lelte halálát.

— **A huszár ravatala.** *Andrik* Mihály a torontálmegyei Lajosfalváról október elején vonult be Szegedre a 3-ik huszárezredhez, ahol az 5-ik századhoz osztották be. A fiu, aki azelőtt földművelő volt, a lóval is tudott bántani. Delisége, ügyessége csakhamar kedvelté tette és egy pár bajtársa előtt azt mondta ez anyjának:

— Csak igaz az, hogy nincs szebb élet a huszár-életnél.

Am a huszár ló is más, mint az a csendes természetű gebe, melylyel otthon a falujában bánt. Az idősebb katonák mondták is, hogy óvakodjék a szilajabb páripáktól, amíg ki nem tanulmányozza a furfangját. Tegnap este azt tette, hogy a csajkával és evőeszközökkel bement a sötét istállóba, vacsorázni. Az egyik szilaj ló, amint észrevette a csajka fényét, megriadt és olyan erővel rugta hasba *Andrikot*, hogy eszméletlenül terült el a hidláson. Az ezredorvost azonnal elhívták, aki mindent elkövetett, hogy a derék fiut megmentse. *Andrik* ma reggel sem nyerte vissza eszméletét. Beszállították a honvéd-kórházba, ahol este hat órakor kiszendvedt. A haláleset meghatotta a huszárokat olyan mérvben, hogy az öt naponkint kapott lénungból gyűjtést indítottak és diszes koszorút szereztek be, melylyel fölékesítették az elhunyt ifju bajtárs koporsóját. A gyűjtött pénz felét az altisztek adták. Egy öreg katona ott a ravatalnál azt mondta:

— Hej, a bakával nem történhet ilyen szerencsétlenség!

— **Jóteknység.** A elmúlt héten a következő emberbarátok sziveskedtek a népkonyha javára adományokat küldeni: *Éles* *Árminné*.

urnó 100 fej káposztát, 60 csomó zöldséget, 100 kgr. krumplit. Boros Béné urnó 25 l. babot, egy bödön zsirt. Dr. Grószmann J.-né urnó 1 zsák krumplit, 50 csomó zöldséget, 5 koszoru hagymát, Weiczen Jakabné urnó (Ag-ris) 25 kgr. babot, 10 koszoru veres-hagymát. Fejér Gyuláné urnó 10 kgr. rizst, 10 kgr. babot, 3 kgr. tarhonyát, 2 kgr. szilvát. Benczédi József ur egy őzet. Kohn S. N. ur 4 kgr. gyűjtött cukrot, Lanberger Lajosné, Wallfisch Arminné, Szabó Albertné, Schulhof Károlyné, Winter Adolfné urnók és Hirschl Zsigmond ur 10—10 koronát. A kegyes adakozók fogadják ez uton hálás köszönetünket. Az elnökség. — Hirschl Zsigmond és neje tiz koronát, Kristyórány Jánosné és dr. Tisch Mórné élelmiszereket adományoztak a szegény tanulóknak, mely nemes cselekedetükért ez uton is köszönetet mond. Özv. Hauser Károlyné egyesületi elnök.

— **Ölcső műpártolás.** Remek olajfestmény — utánzatokat látni mostanában Porter Vilmos koronás áruházában. Gyönyörű faldiszek ezek, a legelegánsabb szalonba valók. Mondhatjuk, igazi csodákat visz a nagy ipar végbe. Azelőtt vagy gyatra utánzatokat voltunk kénytelenek venni, vagy egyáltalán lemondani arról, hogy szobánkat hiresebb festők képeivel díszítsük. Most már egy koronáért is lehet kapni Meissonier, Defregger-utánzatokat, persze kisebbített alakban. Természetes, hogy a koronás áruház mindenféle nagyságu, kivitelű alaku szobadiszeket nyújt megfelelő áron, s a szecsesszió barátjainak is kínálkozik elég látni és vásárolni való. Valóban érdekesek ezek az olajfestmény-szobadiszek, s bizonyos, hogy most az ajándékvásárlás idején nagy keletjük lesz. A földalatti játékaru-termekben erősen folyik a vásárlás, a gyönyörű berendezés osztatlan tetszést arat.

— **Kitörte a lábát.** A rendőrök ma tilos kolduláson értek egy *Karagyena* Sebestyén nevű öreg koldust, kit felkísértek a városházára. A szerencsétlen öreg a lépcsőn lemenet megcsuszott, derekára esett és *kitörte a lábát*. Beszállították a kórházba.

— **Felkérjük a n. é. vevő közönséget,** hogy elne mulasszák megtekinteni a *Nádler* Lajos divatüzletében most berendezett karácsonyi ajándék osztályt, hol dus raktár van mindenféle ajándék cikkekben, ugyanott nagy maradék eladás, divatszövet, barchet selyem stb. kelmében is.

— **T. Üzletfeleink szives tudomására hozzuk,** hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **Fertőző betegségek ellen,** melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek, biztos óvszer a tiszta, egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szives olvasóink figyelmét a „Kristály” Szt.-Lukács fürdői hegyiforrás hirdetésére.

— **A legszebb és legcélszerűbb karácsonyi ajándék** a phonograph. A *Reinitz és Fia* Budapesti kamarai szállító cég f. hó 8—10-ig bezárólag az itteni *Fehér Kereszt* szállodában valódi Edison phonographokat állít ki, melyeket a cég megbizottja az érdeklődőknek szivesen bemutat.

— **Felhívjuk t. olvasóink figyelmét az egész országban előnyösen ismert Wein Károly és Társai késmárki szövőgyár hirdetésére.** E hazai gyár készítményei: szepességi vászon, damaszt-asztalnemű, törülközők, kávésterítők, szobkendők stb. nemcsak a belföldön, hanem a külföldön is nagy elterjedtségnek és kedveltségnek örvendenek.

— **Czelszerű karácsonyi ajándék,** mely ép oly alkalmas, mint ötletes egy életnagyságu arczkép, mely egyuttal nemcsak szép szobadisz, de mint emlék (elhunytakról is) fölöttébb alkalmas. Ily életnagyságu képek Bodascher Siegfried Bécs II., Praterstrasse 61. sz. alatti 1879. év óta létező, ki-tüntetett arczképfestészeti műtermében készülnek bármily beküldött arczkép után. Megrendelések karácsonyra mielőbb megteendők. Lásd a mai hirdetést.

— **Kathreiner Hölgy Naptár 1901.** Az ismert Kathreiner cég még minden évben egy-egy feltűnő keltő művészies kivitelű bájos képet közöltetett a naptárakban, a melyeknek egyikét-másikat bizonyára mindenki szivesen őrzötte meg emlékezetben. Ez új évre szintén egy oly elragadóan bájos kö-kényszemű gyermek fejcskéjével kedveskedik, a milyennél szebbet elképzelni sem lehet. Ezuttal azonban Kathreiner még egy másik, egészen különleges, rendkívül tetszetős, előkelő irodalmi újévi ajándék-

kal lép vevői elé. „Kathreiner Hölgy Naptár 1901 évre” czim alatt egy csinosan kialakított, kedves kis almanach jelent meg, a mely élénken emlékeztet nagymamáinknál annyira kedvelt gyémánt kiadású lyrai költemény kötetkére. Ez a teljes joggal „Hölgy Naptár”-nak czimzett művecske, a naptári részen kívül, ismert írónk igen érdekes és irodalmi becsüsel bíró közleményeink egész sorozatát hozta. A „Beköszöntő” vers elmerenget a multban, reménnyel kecsegtet a jövőben. Hangulatteljesen ecseteli az utolsó farsangi estét Martos Ferencz „Carneval halála” czimű versében. Modern kis elbeszélés „A huszár” Molnár Ferencztől. Szentessy Gyula „Erdei séták”; „Ésküvön” Nikolótól; „Uniformisban” Balla Miklóstól; „Hangulat” Pásztor Árpádtól, mind megannyi bájos kis versikék. Rákossy Viktornak egy elbeszéléssel is találkozunk: „A tomjai örült”, a melyben a szerző kellemesen szórakoztat ismert józü humorával. Végül „Ötletek” czim alatt egy csomó vig és komoly gondolat, eszmeforgácsok, tréfás kérdések és feleletek, adomák stb. stb. A színnyomatu czimképről, Trentin A., akadémiai festő mesterműve, kedves regét olvas a szemlélő: A kis szoba ablaka alatt a játszadozásban otfáradt kis göndör fürtű gyermek ágyacskaiban éppen elszendergett. — az alkony pirja még ül az ablakon; eay utolsó sugár tüzes csótot nyom a kicsi homlokára. A mellette ülő anyja arczáról boldogság sugárzik, a picizéken előmlík a báj. Valódi disze e kép a hölgy-naptárnak, a mely bizonyára szép kis ajándék minden munka-asztalkára s egyuttal hasznos könyvecskéje leend minden háziasszonynak; nemkülönben kedves emlékeztető az általános kedvelt Kathreiner maláta kávéra. Ez utóbbi jóakarói és barátai a „Kathreiner Hölgy Naptárt 1901-re” minden kereskedőnél, a mig annak készlete tart, ingyen kaphatják. Azoknak pedig, a kik ez ajánlatos családí kávét még nem használják, alkalom nyílik, hogy e czélra külön kiállított próba-csomag vétele által, e kávé rendkívüli előnyeiről, a jóízre és takarékos-ságra való tekintetből, meggyőződést szerezhessenek. Rendes használat esetén, a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé kitünő hatása az egészségre csakhamar beáll akkor is, ha azt félig babkávával vegyítjük.

Falusi disznótor.

Az Aradi Közlöny számára írta:

Vay Sándor gróf.

Bocsássanak meg nekem az egyszer e lap tisztelt olvasói, a kik hétről hétre olvassák itt fővárosi leveleimet, de a változatosság kedvéért ezuttal megugrottam az unalmas fővárosból, s e sorokat egyik gömörmegeyi kis falusi kuriában írom, a hol mostanában változatosabb az élet, mint a főváros csatakos utcáin, lévén erre mifelénk mindenütt a disznótor, s a vele járó „czéczó.”

Hát az igaz, hogy az állatvilágnak két ki váltáságos példányávan, melyeknek ilyenkor pompástemetést szoktak rendezni a falubeliek. Egyik a Márton-ludja, a másik a hizóra fogott manka.

Az előkészületek már hetekkel előbb megpendülnek; ángyom asszony csinálja a vérest: András bácsi a kolbászt, öreg Tarhonyáné a kását; te főzöd a paprikást; Annus süti a töpörtyüs pogácsát, Sári a bélest, kigyelmetek pedig hívást se várjanak, hanem gyertyagyújtáskor mindnyájukat a tál körül lássam, mert másképp összetörjük a kalányost.

A kinek azután kijut a szives szó, meg is becsüli azt, mert ha a meghívottak közül egy is hiányzik a „ház áldásánál”, hát ne is kerüljön a gazdasszony szemei elé.

A disznótor abban különbözik a lakodalomtól, hogy itt menyasszony, meg vőlegény nincs; a násznagy azonban most is az asztalfőn ül, csakhogy itt „öreg gazda” a neve.

Kezdődik a „sor”. Legények hordják föl az ételt, s mint menyegzőkor a vőfély, itt egy fakturás legény versekkel köszönt be:

Adjon az ur isten ez háznak jó estét,
Im itten hirdetjük mankanak elestét,
Föl is tesszük mindjárt asztalra az testét,
Jó appetitussal étkezésük essék.

Akkor azután előre lép a szövívő legény a tálával megáll az „öreg gazda” előtt:

Gyöngé malacz husát paprikásnak főztük —
A nagy gyöngeségtől tüzzel alig győztük,
Czukros kását evett, édes tejet ivott
Mert rágni a szegény, régen már nem tudott.

Erre az ajánlatra azután jót nevet a társaság s a gyöngé malacz husa jókedvű megjegyzések s tréfákkal fűszerezve le megy a maga útján. Utána a töltött káposzta, s a véres és kásás hurka s a kolbász torayok egymás után pusztulnak, mint a harmat. A töpörtyüs pogácsának már kínálás is kell; a mit olyan jól ért az a fránya meszes Jóska:

Hoztam kelmeteknek töpörtyüs pogácsát,
Tudom, hat határban kereshetik mását,
Nem is azért hoztam, hogy csupán meglássák
De a többi útján hogy ezt is ellássák.

A töpörtyüs pogácsára aztán csuszik a karcos; kezdődik a „czéczó” s kirug a jókedv, s „valamint a patak, minél messzebbre foly, annál inkább dagad.”

Valahonnét az ördög másfél cigányt is ide hozott; ha már ide hozta, hát ne hozta hiába. Huzd rá Sárga, ki tudja meddig élünk.

Legények, lányok tánczba keverednek, s nem is keverednek ki belőle reggelig.

Táncz végében az öregek maguk elé állítják a barna gyerekeket s elhuzatják vele István bácsi nótáját. A kik tudják, bele is danolják.

Ej gor gor gor
Igyunk sógor!
Gazda borral kínál,
Jó bor kedvet csinál
Ej gor gor gor, igrünk sógor!

A—á—sátás
Van jó szállás
Asztalon a sódor
Mellé egy akó bor
Ej gor gor gor, igrünk sógor!

Azután megint a táncz járja, a táncz után meg egy nóta s éjfél felé következik a „ház áldása.”

Az „öreg gazda” föláll az asztalfőn, kezébe fogja a bujdosó poharat s eképp adja meg a módját a dolognak:

Ebben a hurkában a mennyi a kása,
Annyiszor szálljon ránk az isten áldása.

— Különben Meszes Antal majd elmondja a többit.

A hány száll nád vagyon ez ház födelében,
Annyi áldás szálljon rá ez esztendőben.

— Szántó Mihály, mondja el kend a magáét.

Szántó Mihály aztán ki is kerekítette, hogy az „öreg” gazda is majd elvakkantotta az illő komolyságot.

Ahány vessző vagyon e ház sövényében,
Annyi része legyen isten... áldásában...

De már csak kimondta, ha össze nem passzolt is; aztán a hallgatóság nagy nevetés között odább adta a poharat — Mátyás Balásznak.

Igy ment ez a vendégseregen végig. Egyiknek elsült, a másiké csütörtököt mondott; az ilyeneken aztán nagy lett a nevetés. Azt a házat aztán úgy össze-vissza áldották, talán még vakolat nélkül sem dülne össze száz esztendeig.

Ezzel aztán ki volt fizetve a vendégség.

S mikor másnap a manka romjai között kotorászott a gazda, négy sódarnál, egy pár beszózott oldalosnál ritkán talált többet. Se baj, csak a gazdasszony zsiros bödöne legyen tele.

Igy volt valamikor a disznótor.

Valamikor bizony: mert ma már jóformán

csak úgy mesében jön elő, mint akárhány pátriarkális népszokás, a miknek annak előtte sohse számította senki a költségét.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi székely-asztaltársaság I. hó 9-én, vasárnap este 8 órakor ülést tart a Vademberhez címzett vendéglőben, a melyen való mulhatlan megjelenésre felkéri a t. tagokat Lázár Péter alelnök.

TÖRVENYKEZÉS.

Fölmentésből — életfogytig tartó fegyház.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 7.

Szenzációs ítéletet hozott ma a kir. kuria III. büntető tanácsa, Tóth Gerő bíró előadása alapján.

Szentpétery Károlyné, egy kunhegyesi vagyonos földműves feleségét azzal vádolták, hogy férjét 1897 április hó 25-én megölte, vagy megölette. Akkor este ugyanis Szentpéteryt ágyában halálra szurkálva találták. A csendőrszervezőnek még sikerült kihallgatnia a haldoklót, a ki elbeszélte, hogy egy álarcos rabló támadta meg és az forgatta meg benne a kést. Ennek daczára a gyanu nejeére esett, mivel a beteges férj nem a legjobb viszonyban élt, a ki állandóan szeretőket tartott, s a kit már egyszer meg is gyanúsítottak azzal, hogy férjét megakarta mérgezni.

Két bíróság már a múlt évben felmentette a nőt, azonban a kuria pótlásokat rendelt el. A szerencsétlen asszonyt, kinek négy kis gyermeke van, újból vizsgálati fogságba helyezték, de a vád ezuttal sem tudott ellene bizonyítékot felmutatni, s a két forum ismét felmentette Szentpéteryt.

A kir. kuria, mely ma foglalkozott ezzel az ügygyel, az asszony kicsapongó életmódjára való hivatkozással, a férje ellen táplált örökös ellenszenv, továbbá arra való tekintettel, hogy férjét már egy ízben megakarta mérgezni, továbbá arra, hogy abban az időben egyedül csak ő tartózkodott a házban, beigazoltnak látta a gyanut és Szentpéteryt az összbizonyítékok alapján életfogytig tartó fegyházra ítélte.

§ Az esküdtbírók elnökei. A nagyváradi kir. ítélőtábla elnöke az 1901. év tartamára az aradi kir. törvényszéknél szervezett esküdtbírók elnökéül dr. Fábian Lajos kir. ítélőtáblai bírói címmel és jellegget felruházott kir. törvényszéki bírót s elnökhelyetteséül Földes János kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

§ Gyilkosság szerelemföltésből. Blezsnár Juon trójási 22 éves suhanczegény két éven át szerelmi viszonyt folytatott Kovács Lénával, kire azonban Opreán Jozsif is szemet vetett. Ez utóbbi jegyesévé is tette a szép Lénát. Már kitűzték a lakodalom napját, de Blezsnár Juon még mindig ellátogatott volt szeretőjéhez. Márczius 27-én este történt, hogy Blezsnár este tizenegy óra után elment Kovácsékhoz. Az onnan éppen távozóban levő Opreán észrevette a vetélytársát, visszafutott s a konyha zugában levő fejszét felkapva, így fakadt ki:

— Mit keresel te itt ily késő éjszaka a menyasszonyomnál?

Azután a fejszével rávágott Blezsnárra. De csak a karját érte Blezsnárnak az ütés mert erre a menyasszony bátyja kiugrott a szobából és elválasztotta a verekedőket. Szerelmese előtt így megszégyenítve, Blezsnár iszonyu bosszút forralt Opreán ellen. Tudva, hogy ez az istállóban a szénatartóban alszik, megleste s a mély álomban levő embert egy hatalmas fejszével megtámadta. Opreán bal fülcsontjára oly erős csapással sujtott le, hogy az nyomban meghalt. Az aradi esküdt bíróság Blezsnár Juont öt esztendei fegyházbüntetéssel sujtotta, alkalmazva

az enyhítő 92. §-t. Az ügyész semmiségi panaszával Nedeczky Ödön bíró előadásában ma foglalkozott a kuria és Szerényi Kálmán korona-ügyész-helyettes indíványára, helyt adott a semmiségi panasznak, az ítéletnek a büntetés kiszabására vonatkozó részét megsemmisítette, az enyhítő szakaszt mellőzte és a vádlottat tíz évi fegyházra ítélte.

NAPIREND.

December 8. Szombat. Róm. kath. naptár: Mária fogantatása. — Protestáns naptár: Mária fogantatása. — Izraelita naptár: Sabbat, Valjislach. — Görög-keleti naptár (november 25.): Katalin. — A nap két 7 óra 20 perczkor, nyugszik 3 óra 51 perczkor. — A hold két 6 óra 20 perczkor, nyugszik 8 óra 48 perczkor.

December 9. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Leokádia. — Protestáns naptár: Leokádia. — Görög-keleti naptár (november 26.): Alip. — A nap két 7 óra 21 perczkor, nyugszik 3 óra 51 perczkor. — A hold két 1 óra 28 perczkor, nyugszik 9 óra 28 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 754.8 milliméter, délután 2 órakor 751.4 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor $9^{\circ} + 3.5$, délután 2 órakor $9^{\circ} + 8.5$. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DN. 3. délután 2 órakor DK. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor többnyire borult, délután 2 órakor borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 8 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enye, esős, később derülés, szeles.

Szabadságáruzi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, I-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig. Helyiség: Erekléy-muzeum helyisége melletti ülésterem.

December 8. Gőzgépezők és kazánfűtők vizsgája. December 9. Kubelik Jan hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.)

December 12. A Kölcsey-egyesület népszerű előadása délután 5 órakor (Kereskedelmi iskola.) — Városi közgyűlés délután 4 órakor.

December 14. Az aradi kereskedelmi- és iparkamara teljes ülése délután 5 órakor.

December 15. A Filharmonia-egyesület hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.) — A Kölcsey-egyesület hangversenyyel egybekötött fölolvás-estélye délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor (Városház.) — Az aradi mérnök- és építész-egylet fölolvás-estélye este 6 órakor (Központi szálló.)

December 16. Az aradmegyei takarékpénztár rendki vüli közgyűlése délelőtt 10 órakor.

December 19. A Kölcsey-egyesület népszerű előadása délután 5 órakor (Kereskedelmi iskola.)

December 25. Körorvosválasztás Borosbesében.

December 31. Az új-szent-annai flatalság műkedvelői előadással egybekötött táncvizsgálma.

Január 2. A Kölcsey-egyesület népszerű előadása délután 5 órakor (Kereskedelmi iskola.)

Január 5. Az aradi izraelita nőegylet táncvizsgálma (Fehér Kereszt.)

INGUSZ I. és FIA 15 év óta fennálló

könyv- és papirkereskedését áthelyezte

Templom- és Kazinczy-utca fényesen
átalakított

sarok üzlet-helyiségébe.

A KÖZÖNSEG KÖREBŐL.*

A zsidó hitközség adóprogrammja.

Tisztelt szerkesztő Ur!

Már a múlt évben készítetve éreztem magam a zsidó hitközségi adók felemelése ellen lapjában felszólalni. Ugyanezen czímen bátor vagyok most is szót kérni.

Újabb adóemelések küszöbén állunk. Nagyobb a szükséglete a hitközségnek és az expediensek legkönnyebb és legkényelmesebb módját választja a hitközség előjárása, hogy a kalamitákból kieviczkeljen. Mintán sokan elszegényedtek, viseljük ezek terheit azok, kik még nem szegények.

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk

Ez talán helyes is volna, ha ez eljárás kivétel lenne. Csakhogy ez nem kivétel, hanem rendszeres. Ha múlt évben felemelték egyes emberek az adóját, az idén bizton számíthat rá, hogy újból felemelik. Négy évi türelem elegendő arra, hogy a zsidó hitközségi adó duplájára emelkedjék egyes adófizetőknel.

Még ez is megjárna, ha az ember tudná, hogy az adóemelések méltányos és igazságos, hogy a teherviselés arányban van a jövedelemmel, szóval progresszív. De nem így van ám. A dúsgazdagok, kik évenként százezreket tehetnek felre, mintegy háromszor vagy négyszer annyit fizetnek, mint az olyan ember, kinek jövedelmei nem nagyobbak mint a kiadásai, szóval ki ép hogy megélhet.

Ezen nem igazságos és nem méltányos adókövetéshez csak még az kellett, hogy törvényhatósági uton végrehajtással szedjék be ezen hitközségi adókat. Nem mintha ellensége volnék a végrehajtási uton való adóbehajtásnak, hanem azt tartom, hogy a második lépést nem szabad megtenni az első előtt. Mindenekelőtt az adókövetésre nézve egy igazságos kulcsot kellett volna megállapítani, mely méltányos különbséget tesz a dúsgazdag és a szegény között.

Mert az ilyen program nélkül és évről évre megújuló adóemelések igen veszélyes lehet következményeiben s melyekkel nem utólag, hanem előlegesen kellene foglalkozni a tisztelt előjáráságnak. Megmondom nyomban, mi minden történhetik:

Az első adófelemelést türi az ember legfeljebb kísérletet tesz a reklamációval.

A második adófelemelést is türi az adózott, hanem regresszája magát a többi hitközségi intézményeknél, a melyeknek kevesebbet juttat. rbben a helyzetben volnék magam is.

A harmadik adófelemelést már nem türi az ember. Segít magán a hogy tud. Felekezeti nélkülivé válik. Van egy kis zugás-bugás miatta, de nem törődik véle.

És a zugás-bugás nevetségessé válik, mihelytaz adóroftot tovább nem tűrő társaság öthet, vagy husz-harmincz tagból áll. Igaz ugyan, hogy egy darabig fizetem még az adót, de a továbbemelés ki van zárva. És az erkölcsi momentum sem fog bántani, mert a minthogy nem leszek sem nagyobb — sem több zsidó az által, hogy azt a méltánytalanul sok adót fizetem, úgy nem leszek kevesebb zsidó, ha kényszerűségből felekezetenkülinek vallom magam. Sőt jobb zsidó leszek, mert önkényt fogom a jótékonyági intézményeket erőmhöz képest gyámolítani, holott most nem fizetek sem szívesen (mert a humánus intézményektől el kell vonnom) sem önkényt.

Ezek kimondása után pedig ajánlom a hitközségnek, hogy állapítson meg egy a változott rosszabb viszonyoknak megfelelő (folytonos adóemelések nélküli) programot. Apassza a kiadásokat, és emelje a bevételeket azon dúsgazdagok rovására, kik jövedelmeikhez képest alig vannak megadóztatva. Csak így kerülheti el a nagyobb és veszedelmesebb válságot.

Egy adófizető.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. R. Arad. Kedvezményeink továbbra is fennállanak. Mindenki, aki lapunknak három új negyedéves előfizetőt gyűjt, ajándéku kapja Bartók „Téli régek” című gyönyörű díszművét, aki pedig öt új előfizetőt gyűjt, az a magyar könyvirodalom legszebb díszmunkáját. Mikszáth „A jó palócok” című hatalmas könyvét kapja. Az ön gyűjtéséhez egy hiányzik, hogy az első elnyerje. Mivel azonban Murai adomagyűjteményeit azok kapják, akik egy előfizetőt szereztek, tehát ha inkább ez tetszenék önnek, úgy az utóbbiakból két különböző példányt lapunk kiadóhivatalában mindenkor átvehet.

G. L. Arad. Karácsonyi ajándéku, mint mai lapunkban olvashatja, minden előfizetőnk megkapja az Athaeneum keménybe kötött vaskos családi naptárát.

V. I. Uj-szt.-Anna. A nevek megemlékezésével könyves, anélkül pedig érdektelen.

G. K. Szt.-Anna. Bizony nincs rendjén a dolog. A mandátum csak addig tart, amíg tartott volna azé az iskolaszéké, melynek helyébe az új megválasztatot.

Értesítés.

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy kölcsönkönyvtáram sok ezer ujdonsággal és pótlással bővített

új német pótjegyzéke

melyben az eddig kibocsátott összes német pótjegyzékeket is egyesítettem, — francia és angol függelékekkel —

megjelent.

Fölkérem tehát a könyvtár t. bérloít, hogy régi német és idegen nyelvű jegyzéküket elhozni sziveskedjenek, hogy annak ellenében az ujat díjmentesen átvehessék. Ugyisint szivesen szolgáljak bárki másnak is az összes jegyzékkel **díjmentesen**. Ezek áttekintése mindenkit meg fog győzni arról, hogy kölcsönkönyvtáram, főképp az utóbbi időben történt nagymérvű kiegészítésekkel, még a legfokozottabb igényeket is képes kielégíteni, annál is inkább mivel abban minden ujdonság megjelenés után azonnal több példányban kivehető. Képviselve van továbbá a magyar és németen kívül a francia és angol irodalom is. Kölcsöndíj havi 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként fizetve 8 fillér. **A könyvek újak és tiszták.** Vidéki bérloők is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek és tettség szerinti mennyiségben kaphatják a legújabb és legérdekesebb műveket.

Kiváló tisztelettel

Kerpel Izsó,

kölcsönkönyvtára

Atzél Péter-u. 1. sz. (az udvarban.)

Ugyane czég Andrassy-téri könyvkereskedésének antiquár-osztályában nagyobb könyvtárvételek folytán a legszebb *ifjúsági-iratok, diszművek, és képeskönyvek* antiquarice, tiszta, kifogástalan állapotban, bámulatos olcsó árakon kaphatók.

KOZGAZDASAG ES KÖZLEKEDES.

Aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 7.

Egy napi szünet után ismét esős időt kapunk, csak hogy melegebb légmérséklettel.

A gazdák a legjobb időjárásnak látják a mostanit vetéseikre nézve, mely időben a gabnaszem kicsirázva teljesen megerősödött gyökerében és a kalász szép magasságot ért el.

A üzletben ismét lanyhább hangulat uralkodik.

A mai hetivásárra behozott mintegy 2000 métermázsa buza és 5—600 métermázsa tengeri, behozatal 5—10 fillérrel olcsóbban fizetett.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, *korona* értékben:

I-ső minőségű buza 6.50—6.60.

Közép minőségű buza 6.30—6.40.

Tengeri 4.10—4.20.

Rozs névleges jegyzés 5.80—5.90.

Arpa névleges jegyzés 5.30—5.40.

Zab névleges jegyzés 4.90—5.—.

Az irányzat lanyhább.

Vásári jelentés.

— Aradon, 1900. deez. 7-én tartott heti állatvásárról. —

A mai heti piacra annyi sertést hoztak, hogy a sertés piac szüknek bizonyult. A felhozott 2500 drb sertés többnyire javított és félhizottakból állott; sovány sertés csak elvétve volt. A szarvasmarhavásáron 180 drb, többnyire növendék marha volt, a lóvásárra 120 drb elcsigázott és parasztlóvat vezettek.

Arak a következők:

Szarvasmarha vásár: Szarvasmarha levágásra elsőrendű párja — koronáig. — Szarvasmarha levágásra másodrendű párja 360—500 koronáig. Szarvasmarha hizalási célra — koronáig. Igásőkör párja — koronáig. — Fejőstehén kis borjas 110—210 koronáig. Szoposborju levágásra darabja 24—44 koronáig. —

Rugottborju drbja 40—95 koronáig. Juh párja 23—26 koronáig. Bárány párja — korona — fillérig. Tehén levágásra — koronáig.

Lóvásár: Remondaló darabja — korona. Hintósló párja — koronáig. — Igásló elsőrendű párja — koronáig. — Igásló másodrendű párja 200—340 koronáig. Parasztló párja 150—220 koronáig. — Rossz ló (levágásra) 8—15 kárja — koronáig. Elcsigázott ló drbja poronáig. — Kincstári mustra ló drbja — koronáig.

Sertésvásár: Hizott sertés klgrja 76 fillérig. Félhizott sertés klgrja 70 fillérig. — Süldősertés párja 36—50 koronáig. Pecsényemalacz drbja 2.30 fillérig. — Fiasokca drbja 48—75 koronáig. Paraszthizalású sertés 60—64 koronáig. Három hónapos malacz párja — koronáig.

Baromfivásár: Hizottliba párja 6.50—8.50 koronáig. Soványliba párja 4.60—4.80 fillérig. Fiatalliba párja — koronáig. — Kappan párja 2.20—3.— fillérig. — Idei csirke sütni való párja 1.50—1.80 fillérig. Idei csirke rántani való párja 80—1.30 fillérig. Gyöngycsirke párja 1.80—2.40 koronáig. Rucza párja idei 2.40—2.80 fillérig. Pulyka párja 7—10 koronáig. Tojás 3 drb 20 fillér.

Halpiacz: Eleven hal klgrja 2.40 fillérig. — Vágott hal klgrja 2.40 fillérig. — Jegelt halak klgrja 1.00—1.60 fillérig. — Apróhalak klgrja 35—60 fillérig. Kecsege klgrja 2.—2.60 fillérig. A hetipiacz 12 órákor kezdett oszolni.

(=) Az aradi kereskedelmi és iparkamara folyó évi december hó 14-én, (pénteken) délután 5 órákor székházában levő nagytermében teljes ülést tart.

= **Gyógyszerészeti kollékek szállítása.** Az alulrott kereskedelmi és iparkamara ezennel tudatja az érdekelt körökkel, miszerint a közös hadsereg részére az 1901. január 1.-től 1903. évig szükséges gyógyszerészeti kollékek szállítására vonatkozó árlejtési hirdetmény és feltét-füzet a kamarai irodában a hivatalos órák alatt betekinthező. A versenytárgyalás a katonai gyógyszerészeti igazgatóságnál, Bécsben, (III. Rennweg 12. sz.) 1900. évi december hó 20-án délelőtt 10 órákor fog megtartatni, mely időre az ajánlatok oda benyújtandók. *Az aradi kereskedelmi és iparkamara.*

— **Fizetésektelenségek.** *Reiner testvérek* budapesti divatár-czég fizetésektelenséget jelentett. A passzívák 200,000 koronára rugnak. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: Fleischmann Pülöp, Wöllersdorf. — Stöszel és Friedmann, Bécs-Ujhely. — Vider Cs. és társa, keresk. *M.-Sziget.* — Lengyel János, *M.-Vásárhely.* — Altmann Gyula, *Budapest* — Nims Róza, Czernovitz. — Koperl Emil, Pardubitz.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 7.

Délitőzsde. A buzakínalat kielégítő, vélekedv koalátott. Bányadt irányzat mellett 12,000 métermázsa került forgalomba, 2½ fillérig olcsóbb árakon. Egyéb gabonanemő forgalom nélkül. Időjárás esős.

Zárul 12 órákor:

Buza 1901. áprilisra	7.44—7.45
Buza októberre	7.63—7.64
Rozs 1901. áprilisra	7.15—7.16
Zab 1901. áprilisra	5.53—5.59
Tengeri 1901. májusra	4.90—4.91
Repce októberre	—

Zárul 5 órákor:

Buza 1901. áprilisra	7.44—7.45
Buza októberre	7.70—7.71
Rozs 1901. áprilisra	7.15—7.16
Zab 1901. áprilisra	5.58—5.60
Tengeri 1901. májusra	4.91—4.92
Repce októberre	12.90—13.—

Zárul 5 órákor: korona

Osztrák hitelrészvény	671.—
Magyar hitelrészvény	676.—
Leszámitolóbank részvény	426.—
Rima-Murányi vasmű részvény	490.—
Osztrák-magyar Államvasúti részvény	664.25
Közuti vasút	592.50
Városi villamos vasút részvény	287.—

S z e s z ü z l e t.

— Deczember 7. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter 0/0, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 12 korona 50 fillér mmázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Deczember 7. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felül sulyban — fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogramm felül sulyban 97—98 fillérig. Fialat közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 96—97 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 96—98 fillérig.

Szerbial: Nehéz páronként 280 kilogramm felül sulyban 92—94 fillérig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 90—92 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 86—88 fillérig.

Sertéslétszám. Deczember 4-én volt készlet 36087 darab, deczember 5-én félhajtott 1044 darab, deczember 5-én elszállított 295 darab, deczember 6-án maradt készletben 36836 darab. Üzlet: Változatlan.

IDEGENEK ARADON.

— Deczember 7. —

Fehér Kereszt szálloda. Incze Lajos vállalkozó Nagyvárad. — Heltai Sándor főfelügyelő Budapest. — Aczél Sándor utazó Budapest. — Holaki Imréné birtokos Rein. — Fischer János birtokos Budapest. — Dunajetz Vilmos gyáros Budapest. — Basch Gusztáv utazó Bécs. — Mautner Ignácz utazó Trieszt. — Rosenfeld Gábor utazó Bécs. — Mocsári Henrik utazó Bécs. — Perl Pál szállító Szeged. — Molnár László színész Budapest. — Falk József utazó Bécs. — Steiner Henrik utazó Bécs. — Deutsch Gusztáv mérnök Bécs.

Központi Szálloda. Hieronim Károly orsz. képv. Budapest. — Nyegre László orsz. képv. Budapest. — Weiss N. altábornagy Temesvár. — Montag Henrik birtokos Kaszaper. — Kabdebó Beláné birtokos neje Talpas. — Ruzsics Ignáczné feüügyelő neje Szarvas. Geis József jegyző neje Hidegkut. — Pain Károly jegyző Kigyós. — Billitz Sándor fakereskedő B.-Gyula. — Bresnác Hugó százados Abrudbánya. Siecht Hugó kereskedő Bécs. — Frommer Izidor igazgató Budapest. — Oppenheim József utazó Temesvár. — Kohn Vilmos utazó Budapest. — Pleszkan Sándor hivatalosolga Budapest. — Dr. Szücs Vilmos ügyvéd Budapest.

Vass Szálloda. Klein Ignácz utazó Budapest. — Strasser Lajos birtokos Valemáre. — Elek Miklós utazó Budapest. — Schiech Simon utazó Bécs. — Vanda Károly magánzó Nagyvárad. — Frisch Róbert utazó Bécs. — Hecht N. kárbeclő Budapest. — Weinrich Ottó hivatalnok Bécs. — Winter Adolf főmérnök Budapest. — Boisits Adolf utazó Bécs. — Német Lajos utazó Budapest. — Tehel Samu utazó Budapest. — Rónai N. utazó Budapest. — Kohn József utazó Budapest. — Hirsch László hírlapíró Budapest. — Hirsch József gyáros Bécs.

Nádor szálloda. Szigeti Antal városi gazda Pancsova. — Marinkovits Sándor fakereskedő Pancsova. — Bogdanov János városi tanácsos Pancsova. — Mály János bankhivatalnok Temesvár.

REGENY-CSARNOK.

A kétlelkű ember.

— Regény. —

Írta: **Groller Balduin.**

Az Aradi Közlöny-nek fordította:

Radó Izsó.

(47)

(Folytatás.)

Schmidt Melk doktor fölszólítására átmászott a falon ütött nyíláson. A társaság pedig a házmesterné vezetése alatt a pinczejajton keresztül ment át.

— Hol a házmester? — kérdezte Melk a jól táplált, már nem fiatal asszonytól.

— Csókolom a kezét, nagyságos uram: milyen ijedség! Mikor a báró ur említetté, hogy nálunk is betörték — szólni sem tudtam. Kérem szépen, nálunk is hiányzik valami?

— Hol van a házmester?

— A férjem beteg, a kórházban fekszik kérem szépen.

— Mióta?

— Tegnap volt két hete, de most már jobban van.

— Van magának létrája?

— Létránk volt, de elopták. Ha most szükségünk van létrára, akkor a szomszédból veszem kölcsön kérem.

— Tovább kell kutatnunk — szolt Melk a báróhoz fordulva. Látja, báró ur, itt nagyon nagyon gyanus hely van. Ferencz majd lesz szives e lim-lom közé bevilágítani.

Schmidt oly fehér volt, mint a fal, mikor a parancsnak eleget tett. Az elébb hirtelen arra gondolt, hogy eldobja a lámpát és a nyitott pinczeajtón keresztül megugrik. De csakhamar belátta ennek a céltalanságát. Háta mögött rendőr állt, az első mocczanára már rávetné magát.

Pühringer lehajlott a földre a fal mellé és az előbbi jelenet megismétlődött. A falból könyöszerrel eltávolított nagy csomó téglát és ismét nagy ur tátongott azon, melyen Melk dr. keresztül mászhatott.

— Szabad nekünk is átmászni? — kérdezte a báró.

Melk doktornak ez nem volt ellenére és így az egész társaság keresztül mászott a nyíláson.

Alig értek át, mikor Melk izgatottan kiáltott fel:

— Itt a letra! Pühringer —

Pühringer azonban be sem várta a további parancsokat, hanem elővette métermértékét és mérni kezdett.

— A szélesség egyezik, ez az a letra.

— Kedves Ferencz — szólt különös szíves hangon Melk — sziveskedjék most a lámpával ide világítani.

Schmidt megfelelt a parancsnak, de bensőjében tombolt a düh, hogy neki, éppen neki kell odavilágítani.

— Ezt a létrát uram — magyarázta Melk dr. — a betörésnél használták. Tizedes, hívja most elő a házmestert.

— Itt én vagyok a házmester — szólt Schmidt rekedt hangon.

— Ugy, ön az! — szólt Melk dr. kellemesen meglepetve. Miért nem mondotta ön ezt mindjárt? Sok munkát megtakaríthatott volna azal nekünk. Feleljen az önhöz intézendő kérdésekre.

És e szavakkal kivette kezéből a lámpát és megvilágította vele az arcát.

— Én nem tudok semmit, én nem tettem semmi rosszat — szólt Schmidt és térdei remegni kezdtek.

— Még is, én úgy látom, hogy maga tud valamit. Majd alkalmat adunk önnek különben a visszaemlékezésre. Dostalik maga ezt az embert a rendőrségre kíséri.

— Hála istennek! — kiáltott fel Pühringer. Erre várok már egy órája.

Pühringer, ön meg intézkedik, hogy kívülről itt felzárják az ajtot. Aztán jöjjön vissza. Mindjárt házkutatást fogunk eszközölni Ferencz úrnál.

Csak mikor kiértek ismét a napvilágra, akkor kezdtek beszélni az urak. Breuner, aki a dohos pinczelevegőben rosszul lett, magához tért a friss levegőn és nem tudott eléggé bossánatot kérni, hogy ő annyira bizott Ferenczben.

— Nem volt igazam, kedves Melk dr., midőn kértem, hogy ön vegye a kezébe a vizsgálat vezetését? De önt üdvözölnöm kell kitünő érdemeiért.

— Abban igaza volt önnek báró ur, hogy csak beavatott ember követte el a betörést. Ez az ember tudhatta, hogy a kasszában mikor van sok pénz.

Valentin dr. igaz melegséggel csatlakozott a báró üdvözléséhez. Magában ugyan gondolta hogy ezt az eredményt ő is elérte volna.

Vizont Melk dr. biztosította kollegáját, hogy az ő becses előmunkálatai nélkül ily rövid idő alatt nem jöhetett volna a helyes nyomra és megígérte, hogy Valentin jegyzőkönyveit és iratait is áttanulmányozza.

A nyom megvan tehát. De a földolog csak ezután következik.

Mert eddig csak Ferenczet tartóztatták le. Első kötelesség tehát őt kihallgatni. A kereszt-kérdések majd talán csak eredménynyel járnak nála Mert Ferencz éles eszü ember volt az igaz, de Melk oly ügyesen tudta őt a kereszt-kérdések utvesztőjébe terelni, mint ahogy eddig is tette, hogy nagy volt a remény arra, hogy Ferencz mihamar vallani fog.

Melk dr. tudta, hogy a vizsgálat menetét az ügy jelenlegi stádiumában mi sem zavarhatja meg, azért megígérte Valentin doktornak, hogy az általa vezetett vizsgálat iratait át fogja tanulmányozni. Mintha azokban volna egy sor is, mely a tanulmányt igényli; az ügyet Melk dr. oly ügyesen bogozta ki, hogy Valentinnek meg kellett érezni e szavak mélyeséges

gunyját. De ő sokkal elfogultabb volt. Ő csak arra gondolt, hogy Melk dr. ő nélküle erre reá sem jött volna. Ő egyengette az ő vizsgálatával Melk dr. útját és így az érdemnek oroszán része őt illeti.

Hiába is gratulálják oly nagyon Melket. Az elsőség az övé. És ez szent meggyőződésé lett már, ugy annyira, hogy attól eltéríteni lehetlenség lett volna.

(Folytatása következik.)

Városi színház.

Bérletszűnet. Bérletszűnet

Szombaton, 1900. évi december hó 8-án:

Délután 3 1/2 óraker, fél árakkal:

A bibliás asszony.

Operette 3 felvonásban, 4 képen. Szövegét írták: Antony Mars és Maure Hennequin. Fordította: Heltai Jenő. Zenéjét szerzette: Viktor Reger.

SZEMÉLYEK:

III. Ernő . . .	László Gy.	Pontgibaud .	Boda F.
Chatellerault	Erczkövy K.	Polgármester	Czakó V.
Beaugency . .	Hegyessi Gy.	Fred	Sólyom L.
Pontbichet . .	Szadai F.	Márkiné . . .	Felhő Rózi.
Trenitz	Palágyi L.	Thea	Rédei Szidi.
Celestin	Rubos A.	Marschalné .	Tolnainé.
Jellivet	Nemes S.	Sarah	Erdélyi E.

Kezdete 3 és fél óraker.

Bérlét 69. sz. Páratlan.

Este 7 óraker, rendes árakkal:

A sárga csikó.

Ezedeti népszimő 3 felvonásban, dalokkal és tánczszal. Irta: Csepreghy Ferencz. Zenéjét szerző: Erkel Elek.

SZEMÉLYEK:

Bakaj András	Bács-Károly.	Bótos Iczig .	Szadai F.
Erzsike	Turchányi O.	Csárdás gazda	Fenyéri Mór.
Csorba Márton	Molnár L.	Gazsi, koldus	Czakó V.
Agnes, neje .	Kalocsa R.	Ferke, szolgál	Boda F.
Laczi, fiuk . .	Nemes S.	Hegedüs . . .	Hegyessi Gy.
Gelencsér . . .	Mezei Péter.	Pandur	Sólyom L.
Peti, fia	Rubos A.	Egy asszony	Bánáthyne.

Kezdete 7 óraker.

NYILTÉR.*

Két szobás lakás

a hozzátartozókkal

azonnal kiadó

Bing Edénél

József főherczeg-ut 5. szám.

Karácsonyi és ujévi ajándéknak

legkedvesebb és legalkalmasabb

egy jó és szép fénykép, festett vagy platinkép melyek

Klapok Alajos

ösmert, jöhirnevü műtermében

Arad, Templom-utca, Minorita palota,

a róm. kath. templom mellett

a legjutányosabb árak mellett készülnek.

Ugyanott 6 darab visitkép 6 kor., minden más nagyság is jutányos árban.

Gyermek levételek a legborultabb időben is pillanat alatt eszközöltetik. Jó és tiszta munkáért, valamint hasonlatosságért minden képnél felelősség vállalatik. Nem tetző képek visszavétnek és ujlevétel eszközöltetik.

Világhirü

orosz karaván tea-fajok.

POPOFF K. & C. testvérek, MOSZKVA.

Több európai udvar szállítója.

Törzsenyileg védve.

Védjegy.

Legfinomabb fajok, eredeti csomagokban

ARAD és KÖRNYÉKÉN csakis

VOJTEK és WEISZ

gyógyárú nagykereskedőknél kapható

ARADON.

A legjobb és legerészkésőbb
üditő-ital,
 mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognaccal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitünő ízű vegyületeket ad: a

MATTONI-EGLE
GISSHÜBLER
 legfinomabb ösvényes
SAVANYU-KUD

oltja a szomjat, hűsít és felfrisít egyaránt. A legjobb szer a nyári hőség tikkaasztó hatása ellen.

263

Telefon 139. sz.

Telefon 139. sz.

A fütési idény beálltával

ajánlunk igen t. vevőinknek első minőségü

szagtalan

fütő-köszenet

50 kilós zsákokba csomagolva

bérmentve házhoz szállítva

100 kiló 3 korona 40 fillér.

Allandó raktáron tartunk elsőrendü

kovács-köszenet és darabos

bükk-faszenet

50 kilós és 25 kilós zsákokban.

Megrendelések pontos hazaszállítása végett fél nap időt kérünk.

Kneffel Károly és Fia

vaskereskedése Aradon.

Karácsony 1900. Kossak József

cs. és kir. udvari fényképész
Arad, Templom-utca 2. szám.

Ajánlja mint legalkalmasabb

karácsonyi ajándékot

saját műintézetében készülő utólérhetlen kivitelű

nagyításait.

A legtisztább Platin tonusban, bármily el-
avult kép után, valamint mindennemű szí-
nezett képek

aquarell, pasztel és olaj
festékben,

művészileg összeállított

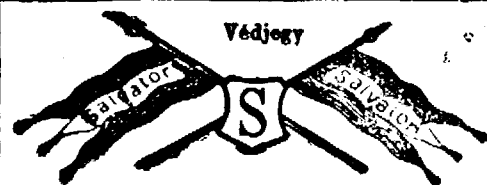
családi Tableaukat

és csoportokat.

Allandó kiállítás az üzlet be-
járataiban.

3172

Szíves karácsonyi megrendelések mielőbb
kéretnek.

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,

Lithion-forrás

Salvator

Kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangú gyógyviz és diatetikus ital.
Számos orvosi tekintélyek által különösen
oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő élet-
módjuk folytán aranyeres bántal-
makban, hasi pozsga, máj- és vese
izgatási tünetekben vagy húgy-
savas vesehomok és vesekövek
képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

• A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjesen.

1212

HOLNAP

Vasárnap d. u. 5 órakor a Fehér
Kereszt nagytermében

KUBELIK

Jan hangversenye.

Jegyek Ifj. Klein Mór könyvkereskedőnél Aradon,
Fehér Kereszt épület.

Eötvös-utca 17. sz. alatt
az első emeleten

egy 4 szobából

konyhából és mellékhelyi-
ségekben álló utcai

lakás

azonnal kiadó.

Bővebbet a házban. 3338

ORVOSI INTÉZET.

A természetes gyógymódban használt eszközökkel ujonnan felszerelt gyógyinté-
zetemben a következő gyógyító eljárások lesznek használatban.

Hidegvízgyógyimód: szakszerű vezetéssel, minden modern esz-
közzel s az eljárásokban gyakorlott (ezelőtt sanatoriumokban al-
kalmazott) személyzettel. 15 jegy 6 frt, 1 jegy 50 kr. (Bérletjegyet
használó betegeknek az orvosi ellenőrzésért nem jár külön díj).

Villamfényfürdő: reuma, köszvény, idegfájdalmak, izzadma-
nyok, vérbaj, elzsírosodások, vesebaj, vérszegénység gyógyítására.
15 jegy 15 frt, 1 jegy 1 frt 25 kr. (E díjba a velejáró hidegvíz-
kúra beleértendő.) Szívbetegségeket veszélytelenül használhatják. E
kurára alkalmatlan betegek visszautasítottak.

Moor-fürdők: nő-bajok, vérszegénység, reuma ellen, 15 jegy
15 frt, 1 jegy 1 frt 20 kr.

Szénsav fürdők: Szervi s ideges szívbetegségeket, elzsírosodott szív,
meszesedett véredények, renyhe bélműködés, vérszegénység, ide-
gesség, nőbajok gyógyítására. 15 jegy 18 frt, 1 jegy 1 frt 50 kr.

Sósfürdők: a szénsavas fürdőknél említett bajok enyhébb
eseteinél, 15 jegy 11 frt, 1 jegy 80 kr.

Szénsavas sósfürdők: a szénsavas fürdőknél említett bajok
súlyosabb eseteinél. 15 jegy 20 frt, 1 jegy 1 frt 60 kr.

Villamosfürdők: faraditus s galvanicus fürdők, idegesség, ideg-
gyengeség, hypochondria, hysteria, aggsági reszketés, vitustánoz,
morphinismus gyógyítására. 15 jegy 15 frt, 1 jegy 1 frt 10 kr.

Belélegzések: belélgző kamrában tüdő s gégebajok ellen, 15
jegy 9 frt, 1 jegy 75 kr.

Svédgyógytorna szűkmellkasu, szívbetegségeket, görbült gerincosz-
lopu gyermekeknek, elzsírosodott szív, bél és májbetegségeket, szervi
szívbetegségeket és általános gyengeségnél. Havi díj 10 frtől feljebb az
esett súlyossága szerint.

Massage, electromassage: 1 jegy 50 kr., illetve 1 frt. Min-
den beteg saját orvosának utasítása, avagy az én tanácsom sze-
rint részesül kezelésben. Minden ténykedés személyes felügye-
letem mellett történik. 2314

Intézet nyitva reggel 6-tól este 7-ig, rendelő óra d. e. 8-9-ig, d. u. 2-4-ig.

Telefon 270. **Dr. HECHT A.,** Telefon 270.

ARAD, Zrinyi- (ezelőtt Sziget)-utca 3. szám.

(Utcai bejárat: A színházzal szemben. Maresch és Szabó üzletek közt.)

Külön játék és díszműaru osztály 7. 15 kros szabott árakkal.

Színházi

Versenybazár

a vértanu szoborral szemben.

Bőr pénzerszények	7 krtól,	Színes férfi ingek redős mellel	93 krtól,
Iskola táskák	15 krtól,	Férfi harisnyák párja	8 krtól,
Könyvtartó szijjak	15 krtól,	Férfi harisnyák kötött p.	14 krtól,
Zsebkések	10 krtól,	Férfi trico alsó ingek	55 krtól,
Ruha és hajkefék	15 krtól,	" " nadrág	50 krtól,
Csont evőeszköz párja	15 krtól,	" " vászon nadrág	49 krtól,
Tiszta acél evőeszköz p.	30 krtól,	Női ingek és fűzők	49 krtól,
Bőr dohánytárcza	19 krtól,	Női harisnyák	12 krtól,
Gummi nadrágtartók	15 krtól,	Női keztük	15 krtól,
Konty- és oldal-fésük	5 krtól,	Női fehér gallérok	12 krtól,
Hajcsattok és hajtuk	3 krtól,	Női fehér keztük	15 krtól,
Bontó és sűrű-fésük	15 krtól,	Moare selyem-öv minden szinben	35 krtól,
Képes albumok 100 lap.	40 krtól,	Női bőr-övek	30 krtól,
Piaczi vásár táskák	15 krtól,	Női trico alsó-ingek	40 krtól,
patent amerikai bőrb.	15 krtól,	Női mosó (voál) kötők	21 krtól,
Legújabb óra szerkezetű	40 krtól,	Fel színes szélű zseb- kendő tztja	55 krtól,
felhúzó játékok	11 kr.,	Gyermek téli trico	30 krtól,
4 soros gallér drbja	19 kr.,	Gyermek harisnyák	7 krtól,
4 soros keztük párja	19 kr.,		
Férfi ingek sima mellel	85 krtól,		
" " redős mellel	87 krtól,		

Külön játék és díszműaru osztály 7 és 15 kros árakkal, óriási válasz-
tékban. És sok ezer elő nem sorolt tárgy: alkalmi ajándékok,
toilet cikk, dessert servicek, mocca garnitúrák, liquer servicek
gyertyatartók, kézi kosarak, sétatokok, fényképpálványok, fogkefék,
mosdószappanok, fali dísztányérok, butor és szőnyegporlok, kézi,
fali és japán legyezők, inggombok, stb óriási választékban kaphatók

a színházi versenybazárban 2507
a vértanu szoborral szemben.

Külön játék és díszműaru osztály 7. 15 kros szabott árakkal.

8 arany, 19 ezüst érem, 30 díaz- és éllmerő okmány.

Eltovazási jegy, címke és csomagolás törv. van védve.

Rég bevált diátik. kozmet. szer (bedörzsölési) az emberi test idegei és izomjainak erősbítéséhez.

Kwizda-fluid

a kigyó jeggyel

(Turista-fluid)

Turisták, kerékpárosok és lovaglókat által sikerrel használtatott nagyobb utak után erősbítésül.

Egy 1/1 palaezk ára Kor. 2.— Egy 1/2 palaezk ára Kor. 1.20.

Valódi csak a fenti védjeggyel és az összes gyógytárakban kapható. — Főraktár: 1411

a „Kerületi gyógyszer-tárban“ Korneuburg, Bécs mellett.

Szépség és egészség.

Kinek van szeplője?

pattanás vagy bármilyen folt az arczán, használja a teljesen ártalmatlan **Rozsnyay-féle** világhírű

Serail-arczkenőcsöt,

mely az arczbort rövid időn fehérré, tisztává és lágyvá teszi. Egy tégely ára 70 kr. Egy kis tégely ára 35 kr. **Serail-szappan** egy drb. 30 kr. **Serail-hőigypor** egy doboz 70 kr. Kítűnő és valódi **Epszappan** egy drb. 40 kr.

Étvágytalanság és gyomorgyengeség gyógyítására **ezrek mennek Karlsbadba** holott ezt a czelt otthon is elérhetik **Rozsnyay M.**

PEPSINBORA

használatát által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

A t. cz. közönség szives figyelmébe ajánljuk, hogy mindezen készítményeink törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az aradi szabadság-szobrot ábrázolja.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógytárban **Arad, Szabadság-tér.**

Budapesten: **Török József** és dr. **Egger Leo** „Nádor“ gyógyszer-táraiban, valamint minden magyarországi gyógyszer-tárban.

Váltóláz és hideglelés ellen

legbiztosabb és legkellemetesebb szer, különösen gyermekeknél, kik a keserű chinint má-kep bevenni nem tudják a **Rozsnyay M.-féle**

Chininezukorka és Chininesokoládé

melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlése 1869-ben Fiumében pályával díjjal koszoruzott. Értékeltlen hamisításoktól óvakodjunk. Mindenki csak a **ROZSNYAY M.-féle** pályakoszoruzott készítményt kérje és fogadja el, melynek minden egyes csomagoló papírján **Rozsnyay Mátyás** névaláírása olvasható.

Idegesség, vérszegénység

és az ebből származó bajok ellen legbiztosabban hat **Rozsnyay**

Vasaschinabora,

mely saját természeténél fogva édes borral készítve, hatásában minden hasonló készítményt felülmúl. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

Allein echter Balsam von der Schulzengal-Apotheke in Prograda bei Zeeb.-Saprun.

Nélkülözhetetlen és felülmulhatatlan, hatásában csalhatatlan. **Világczikk. Kivitel minden országba.**

CHIEF-OFFICE 48. BRIXTON-ROAD, LONDON S. W.

Legmegbizhatóbb, legjobb, világhírű és legkeresettebb házi szer.

Thierry A. gyógyszerész balzsama

felülmulhatatlan szer minden mell-, tüdő-, máj-, gyomor- és mindennemű belső betegség ellen. Külsőleg a leghatasosabb

Csoda gyógyszer.

Csak akkor valódi, ha az összes művelt államoknál bejegyzett zöld „**apácza védjeggyel**“ és a tégelyzárba bevésett jelzéssel: „**Allein echt**“ van ellátva. Ezenkívül bebizonyíthatóan 6 millió üveg készült. Postán bérmentve 12 kis vagy 6 nagy üveg **4 korona**. Próbát üveg prospektussal és az összes államokban levő raktárak jegyzékével 1 korona 20 fillér. — **Csak előzetes fizetés után küldetik.**

Thierry A. centifoliakenőcse

(**csodakenőcsnek** nevezik) utólréhetetlen szívó erejű és gyógyhatású. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőccsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszűz, újabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyorsan enyhítő s teljesen gyógyító hatású mindenféle sebnél és gyúladásnál. Gyorsan puhít és osztja megszabadít biztosan a megöly mélyen behatolt idegen elemektől. Egy tégely bérmentve **1 kor. 80 fillér**, csak az összeg előzetes beküldése mellett.

Nagyobb rendeléseknél olcsóbb. Ezenkívül bízhatóan 100.000 tégely készült. Mindkét szerrel nagy tömeg nyilatkozat áll rendelkezésre megtekintetés végett, a világ minden részéből. Óvakodjunk utazatóktól és ügyeljünk a mindentegylegbe egyetlénre: **Apotheko zum Schutz-Engel des A. Thierry**. Hol raktár nincs, ne engedjük magunkat hamisítványok vagy állítólag hamisított készítmények megvételére bírni, hanem **rendeljük közvetlenül** így czímelve:

Thierry A. gyógyszer. gyára Prograda Rohitsch-Sauerbrun mellett.

(Az osztrák cs. k. államhivatalnokok-szövetkezetének szállítója.) 3141

(Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)

Kukoricza-morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélküli,

Gabona-rosták, Konkolyozók (trieurök),

kézi kezelésre való

Széna- és szalmasajtók

fekvően vagy kocsi-ra szerelve,

Takarmány-füllesztők,

Szállítható takaré-k-főző-üstök takarmány stb. részére

zománcz bevonattal vagy anélkül, szállító-készülékkel vagy anélkül.

Szeceksavágók szab. kenőgyűrűs görgő csapágyakkal igen könnyű járással, körülbelül 40% erőmegtakarítás mellett.

Répa- és burgonyavágók,

Darálók,

„Agricola“ sor-vetőgépek (tolókerék szerkezettel)

mindennemű vetemény számára, váltókerekek nélküli.

Egy-, két-, és több vasú ekék

2761

jótállás mellett elismert legjobb szerkezettel készülnek

MAYFARTH PH. és TÁRSA

cs. kir. kiz. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor

BÉCS, II., Taborstrasse Nr. 71.

Alapított 1872. Kiténtetett több mint 100 arany, ezüst, 750 munkás.

Arjegyzékek és számos éllmerő levelek ingyen és bérmentve küldetnek. — Képviselők és viszontárúsiók felvételnek.

Ha jó KÁVÉT

akar inni, rendeljen a

FIUMEI KÁVEBEHOZATALI TÁRSASÁG-tól

Fiuméből.

4 1/2 kg.	New-Cuba	nem tisztá	6-75 frt
”	Mani Ila	zamatos, erős	6-75 ”
”	Hode ida	Mocca pompás ízű	7-42 ”
”	Soerabaja	legln. aromatikus	8-55 ”
”	Cuba, Ceylon, Menado	Kitűnő keverék (külön külön csomagolva)	7-42 ”

2028 A kávéhoz csomagolható: 1/4 kg.

Imperial-tea 1 frt 60 kr.

Minden elvámolva és bérmentve utánvétel.

Árlap ingyen és bérmentve.

Brády-Mária-Czelli gyomorcseppek

KITŰNŐ HATÁSSAL BIR GYOMORBETEGSÉGEKNÉL.

Nélkülözhetetlen, régóta hírneves házi-szer étvágytalanságnál, gyomorgyengeség-nél, kellemetlen szaga lélekzetvétel-nél, vérszegénység-nél, iszony és hány-ingereknél, gyomorgörcsök-nél, székkenyvedések és szorulások-nál.

Ugyszinte főfájások-nál, a gyomor túlterhelésénél. Kipróbált gyógyszer giliszták és májbetegségek ellen. Mindezen betegségek-nél a **Brády-féle Mária-Czelli gyomorcseppek** sok éven át a legjobb gyógyszereknek bizonyultak, miről száz és száz elismerő bizonyítvány tanuskodik. Egy közörséges palaezk ára használati utasítással 40 kr., kétszeres palaezk ára 70 kr.

A vásárlás-nál határozottan **Brády-féle Mária-Czelli gyomorcseppek** kérjünk és arra figyeljünk, hogy fenti védjegy és aláírás, valamint arra, hogy a régi hírneves **valódi Brády-féle** gyomorcseppek, melynek üvege 40 kr., dupla üvege 70 krba kerül, kapjuk; míg az utazatók, hamisítványok és értéktelen cseppek olcsóbb áron, 35 krért adatnak el.

Brády Károly Gyógyszertára a „Magyar Királyhoz“ Bécs, I. Fleischmarkt 1.

Főraktár: **Török József** gyógyszer-tára Budapest, VI., Király-utca 12. Továbbá az összes gyógyszer-tárakban. 234

20% engedményt kap mindenki.

GUMMI

és **halhólyag**, az egyedüli legbiztosabb legmegbízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható **ÓVSZER** férfiak és nők részére. Ára tuczonként eredeti párisi minőségben frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.— és frt 8.—. Bouts amerio. tuczatja frt 3.— 4.— és frt 5.—

Női óvszerek: Hasse tanár-féle frt 2.—, Mensinga tanár-féle frt 2.50, dr. Earlet-féle frt 3.— darabonként. Ezen női óvszerek százszor is használhatók.

Hőgy szivacsok, valódi párisi, tuczonként frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—

Diana óv havi kötő nőknek, legjobb a világon, drbjá frt 2.50

Kimerítő árjegyzék zárt borítékban, ingyen és bérmentve.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után

J. REIF,

Bécs, Brandstättle 3.

1881-ben alapított hírneves higiénia specialista czég. 17

ki e hirdetésre hivatkozik!

20% engedmény!

20% engedmény!

Szenzációs újdonság!

Petroleum-izzó-égő

„PITNER“

Ez égő előnyei: Minden petroleumbazentre, mely 4 centiméter átmérőjű, felcsavarható. Kezelése és szerkezete módfelett egyszerű. Kifogástalanul, korommentesen, szagtalanul és veszélytelenül ég; ragyogó fehér fényű, melynek világító képessége 80 gyertya erejű. Egy liter petrolumot csak 15—16 óra alatt fogyaszt. Ennél fogva nagy megtakarítás, óriási fényhatással. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

LENNER ALFRED, Wien, VII., Schottenfeldgasse 56. sz.

Állandó nagy raktár elsőrendű kerékpárokból, kerékpár, varrógép alkatrészek és felszerelésekben.

SZÉKELY ZOLTÁN

KERÉKPÁR- ÉS VARRÓGÉP-RAKTÁRA

ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 3. SZ. ARAD.

TELEFON 242.

Szállítok minden e szakmába vágó különleges gépeket és pedig: kezyü, szücs, zsákvarró, kötő, paplan, kalapszegő, ugyszintén plissirozó, gouvrirozó, mosó, facsaró, mángorló stb. gépeket.

KÉPVISELETEK:

Automobilok,
motor-kocsik, motor-háromkerekek, motor-kerékpárok és tűzmentes pénzszekrényekben.

Kerékpárok téli időre gondozás végett átvétnek.

Szakszerűen berendezett nagy javító műhely.

Dus választék mindennemű esőnalkos és karikahajós varrógépekben családi s ipari célokra.

Sobbeszngők berendezését s karbantartását elvállalom. — Kölségvetéssel szivesen szolgállok.

A. KRISTÁLY

St. Lukácsfürdői

begyiforrás nagy mélységből fakadó, állandó összetételű, igen tisztá, calcium-és magnesium-hydrocarbonatos ásványviznek minősítendő.

Több száz kiváló orvos által ajánlva.
A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz.
Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben. 3331

BEI AMBRUS

Egyházi szent szobrok és alakok készítője és a chicagói kiállításon a legnagyobb díjjal kitüntetett műszobrász.

Bécs, IX. ker., Währingerstrasse 6. szám, a Votiv templom közelében. Flókházlet: II. ker., Praterstr. 23.

A legnagyobb műterem szent szobrok előállítására, minden alk-nagyságban. Gyps, elefántcsont utánzat és márkóból (az idő viszonyosság ival szemben) készítenek, templom, kápolna és házi oltár részére a leggyönyörűbb kivitelben, díszes festéssel.

A legnagyobb választék modern és antik szobrokból, mellszobrok, vázák és díszasztalokból, valamint rajzmintákból iskolai célokra.

Árjegyzéket kívánatra díjmentesen küldök. Szétküldés a világ minden részébe; jó csomagolásért kezeség vállalatik. Ismétlődőknek magas árkedvezmény.

Aradi ipar- és népbank. Ékszer-zálogosztály.

Árverési hirdetmény.

1900. évi december hó 11-én d. e. 9 órakor az aradi ipar- és népbank zálogosztályában a következő számú és 1900. évi szeptember hó végéig lejárt ékszer-, arany- és ezüst-tárgyak alapszabályunk 72. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett fognak elárvereztetni u. m.:

18250	18910	19929	19958	219	418	710	790	1024	1026	1033
1192	1278	1305	1306	1564	1595	1680	1681	1687	1740	1766
1851	1916	1936	1958	1972	1974	2121	2808	2822	2864	3021
3023	3026	3043	3052	3065	3074	3086	3131	3157	3238	3266
3351	3353	3366	3524	3555	3578	3613	3760	3826	3862	3902
3982	3991	4145	4249	4317	4483	4510	4581	4584	4595	4620
4637	4769	4798	4844	4860	4884	4888	4921	4969	5075	5118
5135	5174	5187	5209	5308	5360	5448	5550	5649	5702	5707
5719	5810	5835	5900	5918	6022	6036	6094	6195	6214	6238
6247	6272	6333	6340	6344	6376	6399	6474	6499	6553	6603
6673	6687	6864	6873	6896	6911	6924	6963	6985	6989	7000
7022	7034	7041	7055	7148	7195	7214	7281	7283	7330	7379
7386	7514	7603	7673	7686	7700	7734	7817	7856	7857	7872
7894	7931	7934	7948	7990	8094	8100	8103	8109	8111	8112
8118	8127	8131	8161	8169	8176	8177	8186	8201	8207	8211
8233	8250	8272	8279	8288	8293	8326	8329	8357	8416	és 8839

és 8839 mely árveréshez a venni szándékozók ezennel tisztelettel meghivatnak. Arad, 1900. évi november hó 17-én.

Az igazgatóság.

Kerestetik 3 szobás lakás,

lehetőleg fürdőszobával,
1900. február hó 1-től.
Ajánlatok kéretnek e lap
kiadóhivatalába.

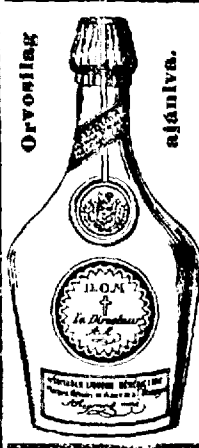
Erdő-eladás.

Seprösön
mintegy

75 holdnyi vegyes tölgy-,
szil-, kőris- és gyer-
tyánfa-erdő

eladó.

Értekezhetni ugyanott **Csiky
Jánosnál.**

BÉNÉDICTINE

Az összes likörök legjobbika.

Mindig ügyelni kell az üveg alján a négyzetes etiketten lévő főigazgató aláírásával legyen ellátva.

Alegrand aint

Házalóktól óvakodjunk!

Kérjük a bevásárlást eszközölni ARADON: Fejér Gyula udvari szállitónál és Matzky Károly cukrászdájában.

HANS HOTTENROTH, General-Agent, Hamburg.

Elsőrangú férfi divat salon.

Inokai Tóth Lajos

Arad, Andrassy-tér, Neuman-palota.

Tudomására hozom a m. tisztelt vevőimnek, hogy **megérkeztek és óriási választékban található**

ősz és téli újdonságok u. m.:

Valódi angol szövetek, hazai, Gácsai és Brassói divatszövetek.

Elegáns szabás!

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb körökben kitünő sikerrel használt külső a

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású köszvény, csúz, reuma, ischiás stb. ellen.

Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidültebb köszvény és csúzfájdalmakat is már néhányszori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.

Fog- vagy fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor., erősebb 2 korona 40 fillér.

Kapható csaknem az összes gyógyszertárakban.

Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

WIDDER GYULA

gyógyszerész, S.-A.-UJHELY.

Főraktárak Budapesten: Török József gyógyszertárban, Király-utca 12. és az Egger-féle „Nádor gyógyszertár”-ban, Váci-körút 17. szám.

Aradon: Földes Kelemen, Hájós Árpád, Khudy József és Vojtek Kálmán gyógyszertárakban.

A legjobb hangszerek a világon

a csehországi hangszerek, melyeknek egyedüli képviselője és raktára

STREICHER J. cégnél Arad, Tököly-tér 1. sz. a. van.

Iskola hegedűk 2.50 frt, 3, 4, 5, 6 frt és feljebb 1/2 és 3/4 nagyságban, hasonló árak mellett.

Zenekari és hangverseny hegedűk 10 frttól 100 frtig.

Régi hegedűk, olasz eredetiek utanzatai 25 forinttól 200 forintig.

Helicon 7.50 frt, Intona 12 frt.

Egysoros harmonikák 3, 4, 5, 6, 7, 8 frt és feljebb.

Kétsoros harmonikák 8 frttól 35 frtig.

Cziterák 8 frttól 50 frtig. Klarinétok 3 frttól 50 frtig.

Ezenkívül mindenféle alkatrészek u. m. hegedű tokok, hangjegyartók, hangjegyállványok és a legjobb minőségű olasz húrok kaphatók a fentnevezett cégnél. — Vidéki megrendelés esetén csupán az ár megnevezése szükséges, hogy a megfelelő minőség elküldhető legyen.

STREICHER J., Arad, Tököly-tér 1.

(Katalin-fürdő épület.)

Telefon szám: 189.   Telefon szám: 189.

Alapított 1820-ban

A legújabb és legújabb borsóval forrasztott szőnyegek, kőzetek, csipke- és szövetgyöngyök, lépcsőkészítők nagyban és kicsinyben

JOANNOVITS DÖME

BUDAPEST, IV., Váci-utca 25. sz.

hírneve gyári nagy raktára. Óriási választék perzsa és amyrna szőnyegekben.

Általános tudott dolog, hogy a szőnyeg előterére, kiképzésére és fenntartására a legbiztosabb és legbiztosabb a Földes-féle

MARGIT-KRÉME

Ára: 2 kor., kis tégely 1 kor., szappan 70 fillér, pudor 1.50 kor.

Készítő: FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARADON.

Kapható minden gyógyszerárban.

SANTAL EGGER

specifikus értékű szér mindazon esetekben, hol az orvosok Santal-olejat vagy Copaitát ajánlanak.

SANTAL EGGER az igen drága és tisztá keletindiai Santal olaj tartalma miatt igen hatásos az ifjúság bántalmánál, mielőtt az orvosok is rendelik. Csak a törv. védett „Ugrisfele” védjeggyel valódi.

Ára 3 korona — eredeti üvegekért. — Vidékre 8 korona 40 fillér előleges befizetése után bérmentve küldi a

„NADOR gyógyszerár”, Budapest, VI., Váci-körút 17.

SCHWARTZ-féle

Páratlan és nélkülözhetetlen fogtisztító szér a

THYMOL

fog-kréme 1 tubus 60 fillér. Mindenképp kapható.

KÖSZVÉNYÉS CSÚZ

egyedüli biztos gyógyszere a híres CSÚZ- és KÖSZVÉNY-ÉTER.

Néhányzori bedörzsölés után kigyógyít minden czuz, köszvény, reumabántalmat, fejfájást, szurást, szegélyt, fogfájást stb. Egy üveg 2 kor., postán 3 kor. 60 fillér előzetes befizetése után bérmentve küldi az egyedüli készítő

STEINER MIHÁLY városi gyógyszerár TEMESVÁR, Szt.-György-tér 12.

Ezerszor kipróbált, a legtöbb betegágnál gyógyító hatású gyógyszer a

Feller-féle **ELSA-FLUID**

Egy kisüveglet és mindenki állandóan fogja használni.

19 üveglet 5 koronáért bérmentve küld az egyedüli készítő

FELLER V. JENŐ gyógyszerész STUBICA, Fő-utca (via Csáktornya.)

TURUL

leghatékonyabb egészséges gyöngyök

SZIVARKA-HÜVELY

2000-ig

ENGEL LAJOS

Óvakodjunk értektelen utazásoktól!

Brady-féle **MARIACELLI GYOMORCSEPEK**

200 év óta elismert hatású gyomorbetegségek, étvágytalanságnál, nehézségérzés stb. ellen. Kis üveg 80, nagy üveg 1.40 fillér. — Kapható minden gyógyszerárban. — Központi eláruló: BRADY KÁROLY „Magyar Király” gyógyszerár Bécs, I., Fleischmarkt 1., honnan 3 kis üveg 2.40 kor., nagy üveg 2.80 kor., bérmentve küldatik.

Orvosilag ajánlott legrégibb háziészér a rossz emésztés összes következményét ellen.

Non szabadna hiányoznia egy háztartásban sem.

Csak akkor valódi, ha minden dobez fedelén a „PSERHOFER L” név vörösvörös irással látható.

PSERHOFER J.

vértisztító labdaesal.

MI AKAR LENNI?

egyedüli önkéntes

A ki az előirt iszkolákat nem végezte, az is lehet egyéves önkéntes. — A ki már sor alatt állott, elkészít. Születési év költendő. — Prospektus ingyen küld: LICHTBLAU ALBERT a katonai ölk. tanf. igazg. Debreczenben. Tanfolyam: addol Draggatz 1. m. kir. honvéd ezredes ny. és Kayer A. cs. és kir. őrnagy ny. Feljegyzés: a nm. val. és közokt. m. kir. miniszter megbízásából a tank. kir. főigazgató.

Budapest legújabb látványossága a

BELGÁROSS KÁVÓSÁZ

IV., Kigyo-tér 2. (Kloutill fűherozegző palotáján.)

Vidékre szállítják hely. Kávé: BTKUBER SÁNDOR.

26 ÉV ÓTA AZ ELISMERT LEGJOBB MAGVAK BESZERZÉSI FORRÁSA

MAUTHNER ÖDÖN

CS-ÉS KIR-UDV-SZALLÍTÓ MAGKERESKEDÉSE BUDAPEST

ANDRÁSSY-UT 23. ÉS ROTTENBILLER-UTCA 33.

KÉPES ÁRJEJYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

vidékiek kedvenc találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglő elsőrangú éttermel.

Budapest, VI. Andrassy-ut 39.

Kitűnő magyar konyha. — Valódi tiszta borok és a világ híres „Pachorbräu” egyedüli kimerése.

Simon Fajó hírneve

PÁRIS szállodája

Budapest, Váci-körút 25.

100 szoba a legújabb felszereléssel együtt. Fűtés, melegvíz, kávéház, étterem, szobákban a házban, VII. Simon vasúti megállóhely az összes pályaudvarok felől.

A legjobb órákat legbiztosabb és legdivatosabb ékszereket

RÉSZLETFIZETÉSRE

szigorúan szabott árakon szállítja Magyarországra a nembe oltó és legnagyobb üzlete

BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órák SZEGEDEN.

Árjegyzék 2000 képpel ingyen és bérmentve.

GOLIÁT MALÁTA SÖR

Kiváló üdítő ital és gyógyzóelokra is szolgál.

ÁJÁNLJUK: Dr. Korányi és Dr. Káthy egyetemi tanár urak leghajléknál, vérszegénység, emésztési zavaroknál, gyengeségoknál stb.

Gyár és megrendelési hely: **KÖBANYAI KIRÁLY-SÖRFÖZŐ, KÖBÁNYA.**

FRATELLI DEISINGER

küld

Finnből vagy Triszthól

5 kgr. Cuba kávé, válogatott . . . 15 kor. 60 fill.

Ceylon gyöngykevet . . . 17 . . . 15 . . .

elvámoiva és bérmentve.

ÁRJEJYZÉK INGYEN.

BENZIN-MOTORKOK és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági célokra

OSERS és BAUER gyárából a legjobb és legbiztosabbak a létező szerkezetek között.

Vezérképviselet és raktár: **DÉNES B.** Budapest, VI., Váci-körút 61.

Képes árjegyzék ingyen.

Partbor, Sherry, Malaga, Madeira, Marsala, Chantia, Rajna- és Mosal-borok.

Kaphatók minden jobb fűszer- és csomagoló-karokodásokban, szállók, kávéházak és éttermekben.

Continentál

Podegala

STABADALMAK

BUDAPEST

MERSEBET KÖRÜT

ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT

Bel- és külföldi szabadalmak kiadására, értékelésére és bejegyzésére. Védjegyek és mástrák lejegyzésére.

Előrangú kénes bányai gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel legmodernebb lezafürdővel, pompás ásványvíz uzonákkal, kádfürdővel. — 200 kényelmes lakozószobával. — Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

tél és nyári gyógyhely BUDAPESTEN.

Oh faji! Kihűgés, rekedtség ellen gyors és kitűnő eredménnyel használható az

EGGER-féle MELI-PASZTILLÁK

Doboz 1 korona és 2 korona. Próbadoz 60 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban és a fővárosban: Budapest, VI., Váci-körút 17.

Ha őszül a haja, használja a kitűnő Zoltán-féle HAIR-REGENERÁTOR, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét állja vissza. Üvege 2 korona. Bérmentve 2 kor. 60 fillér. ZOLTÁN BELA udvari szállító gyógyszerár Budapest, V., Nagykörönd-utca 93 sz. Szabadalg-tér sarkán.

100.000 sorsjegy. 60.000 nyertes. Felvétel 1901. szept. 1-ig.

A jelenkor legnagyobb nyereségű sorsjátéka a sa. kir. szab. sorsjáték.

Megrendelések intézendők: **GAEDICKE A. BUDAPEST** IV., Kosuth Lajos-utca 17.

Árverés egy órában. Tervezték ingyen és bérmentve. Úgyán az kerestek.

Kipróbált és fényes sikerrel bevált Astma, köszvény, szívvese-, gyomor-bélmagoknál, ideghegek (Hysteria, Neurasthenia), makacs vér- és bőrbántalmánál. Biztos védelem szűhűdés és elmozvar ellen. — Díjazott levelekre válaszul.

Vérgyógyítás — Hemopatia

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvost.

rendel. intézetében, Budapest, V. Váci körút 12.

Hirdetéseket, reklámokat legelőszobban közölhet az összes bel- és külföldi lapokban az

ÁLTALANOS JUDOSITO

hirdetési osztálya (Budapest, VII., Erzsébet-körút 31.)

Tulajdonos: LEOPOLD GYULA szerkesztő.

Szakszerűen, pontosan és lelkiismeretesen eszközölkének az összes megbízások. Költiségeket ingyen.

Huzás már 1900. évi december hó 12. és 13-án.

2. Osztály.

Vegyünk

VII. Sorsjáték.

Osztályosorsjegyeket,

$\frac{1}{8}$ drb megújítási sorsjegy 2.50 kor. $\frac{1}{2}$ drb megújítási sorsjegy 10.— kor. $\frac{1}{4}$ drb megújítási sorsjegy 5.— kor. $\frac{1}{1}$ drb megújítási sorsjegy 20.— kor. $\frac{1}{8}$ drb vétel sorsjegy 4.— kor. $\frac{1}{4}$ drb vétel sorsjegy 8.— kor. $\frac{1}{2}$ drb vétel sorsjegy 16.— korona. $\frac{1}{1}$ drb vétel sorsjegy 32.— korona.

Telefon 100. sz.

Az ARADI IPAR- ÉS NÉPBANK

pénzváltó-üzletében 2938

ARAD, „Fehér Kereszt“ szálloda épület.

Egy 13—14 éves fiu
mint

gyakornok

egy szállítási és bizományi üz-
letben, fizetéssel

felvétetik.

Czim a kiadóhivatalban.

Nagy

üzlethelyiség

volt vaskereskedés, 1901. május
1-től 2894

kiadó.

Ugyanott ablakok is eladatnak.

Arad, Szabadság-tér 5—6.

Dr. Kronstein.

FONTOS MINDENKINEK!

Kiváló hazai készítmény.

Törv. védve.

Durator

Altal a cipőtalp egyszerű bekenessel **öt**ször oly tar-
tós és vízátlan lesz.

Ára 1 bádopalcznak használati utasítással együtt
1 korona, nagyobb palaczk **2 korona**.

Postán 1 korona 20 fillér beküldése után bérmentve.

Kapható minden fűszerkereskedésben, droguériákban,
cipészeknél stb. 2821

Főszékhely: **DURATORGYÁR**

BUDAPEST, V., Lipót-körut 3. szám.

Viszontelárusítók
mindenütt kerestetnek.

Borárverési hirdetmény.

A baraczkai állami szőlőte-
lep f. évi bortermése deczem-
ber hó 18-án délelőtt 8 óra-
kor, a telep irodájában (Baracz-
kán) árverésre bocsátatik,
melyre az érdeklődőket ezennel
meghívom.

A készlet mintegy 450 hl.
leend s minőség szerint cso-
portosítottan bocsátatik árve-
rés alá.

A borok czukor és savtar-
talmára vonatkozó adatok és
egyéb felvilágosítások alantirt
igazgatóságtól szerezhetők be.

A vonat Aradról a baracz-
kai telep Paulis nevű (közvet-
len szomszédos) állomására reg-
gel 6 óra 35 perczkor indul.

3199

Kosinsky,
igazgató.

Telefon szám: 10.

Hoffmann Sándor Árúháza Arad,

Színház-épület, a „Fecské“-hez.

Tiroli Loden 120 cm. széles minden színben 70 kr. mtrje.

Legszebb barchettek már 22 kr. méterje.

Izléses ingblousok 98 kr. darabja.

Prágai bőrkeztük 95 kr. párja.

2887

Női, férfi- és gyermekkeztük és harisnyák árjegyzék szerint.

Gyönyörű férfi- és női nyakkendők 27 krtól feljebb.

Egészségi fátjolok 27 krajczár drbja.

Telefon szám: 10.

Színházi kendők 98 krajczár darabja.

Remek mosó hárszonyok 98 kr. méterje.

500 forintot

fizetek annak, aki **Bartilla** fogvizének használatát mellett, üvegje **35 kr.** valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök. (Csomagolásért külön 10 kr.) **Bartilla A. Örökösök**, (E. Winkler) **Wien**, 19/1 Sommer-gasse 1. Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla-féle** fogvizet. Hamisítványok feljelentői **100** díjaztatnak. — Kapható **Aradon: Rozsnyay Mátyas** gyógyszerárában, Szabadság-tér. 238

Van szerencsénk ezennel a tisztelt érdeklődők tudomására hozni, hogy **aninai és resiczai rudvas és lemez gyártmányaink** ezentúl egy hatóságilag bejegyzett minőségi

Farkas védjeggyel

lesznek ellátva,

a minék szives figyelembe vételét kérjük.

Szabadalmazott osztrák-magyar államvasut társaság magyar bányái, butái és uradalmainak igazgatósága.

246

Zálogtárgyak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy úgy az

≡ **ékszerek,** ≡

mint az

≡ **ingóságok** ≡

f. évi december 19-én

délelőtt 8 órakor a tekintetes városi kapitányi hivatal egy tisztviselője jelenlétében üzlethelyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon

1900. szeptember hóban lejárt

zálogtárgyak, melyek a mai napig sem meg nem hosszabbítottak, sem ki nem váltattak, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

3325

Weisz Dávid.

Elvem nagy forgalom, kevés haszon! Olcsó és jó bevásárlási forrás!

ifj. Kópetkó Károly

Arad, Templom-utca, Minorita-palota. 2735

Női ruha-kelmék

gyönyörű divatos színekben 120 cm. szélességben, méterje 40, 50, 60, 75 krtól feljebb.

Női posztók divatos színekben, 120 cm. széles, méterje 50 kr.

Női posztók 90 cm. széles, méterje 38 kr.

Tennis flanellek méterje 20 kr.

Bevásárlási utamról visszatérve, van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy

téli idényujdonságaim

nagy választékban

már megérkeztek,

melyre nagybecsű figyelmüket bátorodom felhívni.

Kitűnő jó minőségű vásznak.

1 vég $\frac{1}{4}$ 23 mt. (30 rőf) . . . . . f. 4.50

1 vég $\frac{1}{4}$ 23 mt. (30 rőf) . . . . . f. 6.—

1 vég $\frac{1}{4}$ 23 mt. (30 rőf) . . . . . f. 7.—

1 vég 155 cm. széles alsó lepedő vászon f. 7.50

1 vég 155 cm. széles alsó lepedő vászon f. 8.50

1 vég 180 cm. széles Paplan lepedő vászon 12.—

Kitűnő jó minőségű Schrott-féle Chiffonok.

Nagy választék Damaszt asztal-neműekben és törölközőkben.

Kitűnő jó fegyházban kötött harisnyák.

Remek szép selyem Echarpok.

Gouwelirozás és Plissérozás bármily szélességben elvállaltatik!

Nyilvános köszönet egy kiváló szépitőszernek.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által fel-talált **ibolya-crème** kitűnő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fo-gadja örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arczomon lévő összes szeplőimet és májfoltokat, egyuttal biz-tositom, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Bécs, 1899. decz. 5. Kitűnő tisztelettel **Marsotzky Adél.**

Szeplő, májfolt, bíbros bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-féle**

IBOLYA-CRÉME

ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fe-hér, rózsza és krém színben 60 kr.

Hajós-**IBOLYA-TEJ** (Eau de Violette de Hajós.) féle- Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérliliom és rózsza színében tündöklő varázssos szint kölcsönöz. 1 üveg 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamisításoktól!

Ibolya-crémem csinos gömbölyű kék dobozban van és törvé-nyes védjeggyel van ellátva. Kapható a készítő és feltalálónál

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriumában

ARAD, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben.

≡ Birtokosok és gazdák ≡

egybehajzó jó véleményt adnak kipróbálás után a

Somogyi Géza-féle szabad. állattáporról,

a mely rendszeresen adva, az állat szervezetére igen jó-tékony hatással bír, mert rendben tartja az emésztési szerveket, fokozza az étvágyat, ez által az állatnak a ren-des vérkeringése megóvja a betegségtől és elősegíti a hi-zást, miáltal az hamarabb eladásra kerülhet, a mi anya-gilag igen nagy előny.

Számos elismerő és köszönő levelek megerősítik a fen-tieteket, melyekből csak az alantit közlöm:

Tekintetes Somogyi Géza urnak Arad.

Ertesítem, hogy az ön gyártmányát képező állattáporot kipróbálva, azt az állatok, — kiváló-lag pedig a sertések táplálásánál jónak találok. — a úgy az állat emésztésére, valamint az eset-leg fellépő betegség gyógyítására és meggátlá-sára bárkinak is a legelőlegben ajánlom.

Székesfehérvár, 1900. február 24.

Tisztelettel:

Pauer István,
Székesfehérvár sz. kir. város
állatorvosa.

Igen tisztelt Uram!

Az ön által gyártott m. k. szabadalmazott állatok emésztését elősegítő porát úgy sertésel-m-nél, valamint teheneimnél alkalmazva, tapasztaltam, hogy azoknál az emésztést kitűnően elő-segítette és sertésaim közt ezen por használata folytán sertésvész vagy egyéb betegség nem for-dult elő, dacára annak, hogy a szomszéd udvar vész fertőzött volt. Ennélfogva ezen por a leg-melegebben ajánlhatom.

Majlátfalván, 1899. évi okt. hó 14-én.

Tisztelettel: **Deák Lajos,** jegyző.

Ennélfogva egy gazda sem mulasztja állatainál a Somogyi Géza-féle állattá-porot alkalmazni, mely csak akkor valódi, ha a 13.652. sz. szabadalmi szám és az itt látható védjegy rajta van a csomagon és a dobozon. Egy csomag 18 kr., egy negyed kilós doboz 45 kr., egy fél kilós doboz 90 kr.

Kapható Aradon: Földes Kelemen gyógyszerész urnál, Vojtek és Weisz drogouista, Eles Armin, Fejér Gyula, Karácsonyi Antal, Daimel Lajos, Pollák József, Nagy Farkas, Ring Zsigmond, Weisz Dávid, Ferber Lajos urak fűszerkereskedésükben és úgy Aradon, mint Aradmegyében bármely üzletben. 2341

VÉDJEGY.

13652. sz. szabadalom.

Karácsonyi és ujévi ajándékok.

GELLER I.

arany-, ezüst- és ékszerüzlet

Arad, Andrassy-tér 14. sz.

(Hermann-palota.)

Nagy raktár arany- és ezüst
= zsebórákban. =

Karácsonyi és ujévi ajándékok.

Uj üzlet!

Fillér-Bazár

Szabadság-tér 5-6. sz.

Karácsonyi
Kiállítás!!

Szabad bemenet. 10 óráig nyitva.

Az eladás 5 szakaszból áll.

I. szakasz, egy darab ára...	16 fill.
II. szakasz, egy darab ára ...	36 fill.
III. szakasz, egy darab ára...	80 fill.
IV. szakasz, egy darab ára ...	1.-Kor.
V. Különféle szabott árak.	

Spiegl József.**A bokszegei**

(Aradmegye)

körjegyzői irodában
két
irnoki állás

betöltendő.

Az első irnoktól a jegyzői és anyakönyvi teendőkhöz teljes jártasság kívánatik. A másod-

dik irnoki állást kezdő fiatal ember is elfoglalhatja.

Az első irnok javadalmazása: 40 korona havi fizetés és anyakönyvvezető helyettesé kinevezése esetén 60 korona évi tiszteletdíj. A második irnok fizetése: havi 20 korona; és mindkettőnek lakás és mosás s ágyneműn kívül teljes ellátás. Szorgalmukhoz képest némi mellékjövedelemre is számíthatnak.

Román nyelv bírása megkívánatik. Az állások azonnal elfoglalandók.

Körjegyzőség.

A női szépség emelésére, tökéletesítésére a fenn-tartására a legkiválóbb, teljesen ártalmatlan, vegy-tiszta és zsírmentes készítmény a ...

Margit-Créme.

Rövid idő alatt szüntet szeples, májfoltot, pattanást, bőrtkát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is adja bájos arczszínt kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamisítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyémnek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nmeltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Fellelöseget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.**A Margit Crème,** miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegykísérleti állomás vizsgálatai bizonyítják, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., arczvíz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, osakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Kapható minden gyógyszertárban és illatszerkereskedésben.

Aradi Louvre

uri-divat, czipő és kalap raktár

Aradon, Andrassy-tér 15. sz.

☎ Telefon 324. ☎

Ezen új raktár, mely a legfinomabb és legjobb áruk-ból áll, a közönség figyelmét már is magára vont, mely figyelmet a stylszerű kirakat és az ott kiállított áruk meg is érdemelnek.

Itt találhat mindenki jó és elegáns czipőket, finom és divatos fehérműt, a legújabb kalapokat nyulszőrből, Plüsch és Lodenből, elegáns cilindereket, vadász-harisnyákat, sapkákat és mellényeket, keztüket minden színben és minőségben. Nyakkendőket, utazásra szükséges czikkeket és sok más hasznos tárgyat, de mindent izléses kivitelben és igen jutányos árban. 3178

A telefon bevezetése által a házhoz küldendő választék könnyen teljesíthető és ezen megrendelési eszköz a közönség által igen gyakran igénybe vétetik.

T. Cz.

Van szerencsém becses tudomására hozni, hogy

czipész üzletemet

és műhelyemet a mai naptól a posta épülettel szemben helyeztem át.

Kiváló tisztelettel

Várhol László.

Van szerencsém a t. közönség becses tudomására hozni, hogy a **Kleinoscheg Testvérek** cég

"Trilby" pezsgőjének

raktára **Aradon** alulírott nál van. — A tisztelt közönség figyelmét bátor vagyok e kiváló minőségű pezsgőre ezennel föl hívni.

98

Kiváló tisztelettel

Komlóssy György, Arad.

Csak 3 forint.

A legszebb és legcélzzerűbb

karácsonyi ajándék.

(Emlék az elhunytakról.)

Alapítva 1879-ben. **Arcképek életnagyságban** bármely beküldött fénykép után. Szállítási idő 10 nap. A hű hasonlatért kezesség vállalatik. A fénykép sértetlen marad. Karácsonyi ajándéku szánt megrendelések előbb küldendők be.

Bodascher Siegfried

jutalomdíjazott műterme 203

Bécs, II., Praterstrasse 61.

Eladó ház.

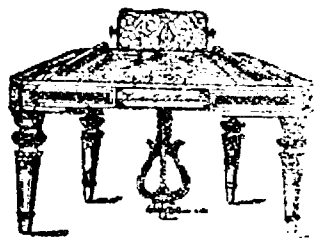
A belvárosban, **Közép-utca 17a sz.** szép kis magános

uj ház,

amely áll két utcái, egy udvari szobából, hozzátartozó helyiségből és zárt folyosóból, hozzá mosókonyha, kézi pince.

Azonkívül egy külön álló kis épület, egy szoba, konyha, szép kis kert, udvar, közbejött akadályok végett, olcsó áron, azonnal eladó.

Bővebbet ugyanott a kislakásban. 2763

Telefon 423. sz.

KOSÁR BÉLA

zongora, pianino, harmonium és cimbalom-készítő, kölcsön-intézet és javítások

Temesvár, Józsefváros.

Zongora, pianino és harmonium, saját készítmény és külföldi gyártmány 3336

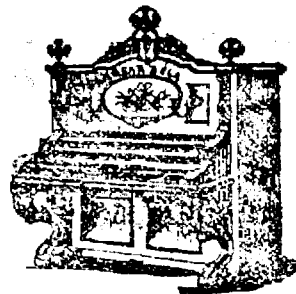
öt évi jótállás mellett.

Czimbalmok saját találmányom, vasszerkezettel, alul nyitva (zongora szerkezet összeállítással).

Az általam készített czimbalmokat csak félevenként egyszer kell hangolni.

öt évi jótállás mellett.

Arjegyzéket bérmentve és ingyen.

Bármily színű haját

lehet 10 peroz alatt szép feketére festeni a HAJÓS-féle

MELANOGEN-nel;

legjobb ólommentes, teljesen ártalmatlan hajfestőszer, ára egy adag egy frt.

TYÚKSZEM, SZEMÖLCS,

és mindenféle bőrkeményedés ellen a legbiztosabb hatású szer a Hajós-féle

ANAGALLIN,

— ára egy üveg 35 kr. —

NYILATKOZAT.

Igen tisztelt gyógyszerész Ur! Nem mulasztatom el, hogy ezton is hálás köszönetemet fejezzem ki Önnek az Ön által feltalált „Anagallin“-ért, melynek rövid használata után sikerült kellemetlen szemölcsöimtől megszabadulni. Különböző szerekkel már évek óta próbálgattam eredmény nélkül, míg az most végre az „Anagallin“-nal sikerült. Fogadja érte ismételtén köszönetemet. — Arad, 1900. okt. 27-én. Vidor Sándor.

Fenti szerek kaphatók csakis a készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Legjobb szabás!

Aradi czipészek

termelő szövetkezete

Aradon, Templom-utca, Minorita-palota.

Egyedüli a maga nemében, csakis saját készítményű

női- és férfi-czipőket,

gyermek- és leányka-topánkákat,

komót- és más czipőneműeket tart raktáron vagy készít megrendelés után.

Nem gyári munka, de azért olcsóbb és jobb.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöztetnek.

Házhoz tiszteb szorimti lobben válaasztókat küldünk.

LÖDERER, m. kir. honvéd-százados féle rugganyos sarokkészlék, ugy női, mint férfi czipőn alkalmazható, esakis nálunk kapható,

Különbféle színű cromok és lakkok nagy raktára.

Csakis saját készítményű áru.

Kitűnő minőségű anyagi

Feltűnő olcsó árak! 3174

Szállítható
izzó
harisnyák

(Auer hálók nem szabaddalmi kihágás.)

Azonnal használhatók minden égre alkalmazhatók.

25 darab 6 frt, 50 db 11 frt, 100 darab 20 frt

bérmentesen hához szállítva, jótállás mellett, utánvétellel, 3181

Gluhstrumph-Fabrik „BRILLANT“

Berlin, Linkstrasse 27g.

Képes árjegyzék bérmentve ingyen.

Egy jó forgalmu

szatócs-üzlet

vendéglő kerthelyiséggel

és fedett tekepályával,

egy gyár közelében,

betegség folytán

azonnal eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 3312

Zálogcédulákat,

tört aranyat, ezüstöt, mindennemű ékszeranyagot

a legmagasabb árban megvesz vagy más tárggyakka átcsereél

DEUTSCHIZIDOR

órák, ékszerész, Templom-u. Minorita-palota.

Ugyanott mindennemű ékszeranyag, arany-, ezüstneműek, ezüst-éveszközök és pontosan járó valódi sweizi órák kaphatók. 3311

Bor- és csemegefaju

gyökeres, fás 3313

oltványok

jutányos áron kaphatók

Halmi Andornál

Aradon, József főherceg-ut 10.

Telefon 452.

Hirdetmény.

Az Aradvárosi helyőrségi húskezelő bizottság

1901. évi január hó 1-től december hó 31-ig terjedő időszakra

körülbelül 1000 darab nyers marhabőr,
 körülbelül 150 „ nyers borjubőr,
 körülbelül 12000 Klg. fagygyú és
 körülbelül 1000 „ marhapótlék, belek és körmök átvételét

bérbe adja.

A pályázók írásbeli ajánlataikat folyó évi december hó 17-ig, a húskezelő bizottságnál Arad-várban nyujtsák be.

Az árlejtés folyó évi december hó 17-én d. e. 11 órakor fog megtartatni, hol szóbeli árlejtés is fiyelembe vétetik. 3313

Közelebbi felvilágosítást nyujt:

Geisler Kázmér,

főhadnagy, kezelő-tiszt.

! HAZAI IPAR!

WEIN KÁROLY ÉS TÁRSAI

szövőgyár, KÉSMÁRK

elismert hirneves

SZEPESSÉGI VÁSZON

és

DAMASZT ÁRUI

minden nagyobb üzletben kaphatók.

2926

Gyáraiból származó minden darab áru

VALÓDI SZEPESSÉGI
 V. L. O.
 J. E. S. Y.
 ECHT ZIPFEN

ezen védjegyyel van ellátva.

! HAZAI IPAR!

A legjobb

csemege- és gyógyborok

Görög borok

Borászati társulat „ACHAIA“ Patrasban.

Főjegyei:
Mavrodaphne (vörös és édes.)
Achaler (fehér, nem édes.)

Vezérképviselőség:
C. J. SCHRAUTH
 Wien IX., Frankgasse 4b.
 Aradon kapható: 3116

Lázár Gyula fűszerkereskedésében és Matzky Károly cukrászdájában.

Nagy karácsonyi vásár!

Rosenblüh H. és Társa Arad, Szabadságtér.

Csak a legjobb és legújabb árúk kerülnek eladásra.

Női ruhakelmék, minden színben, dupla széles, méterje 30 kr.

Jó mosó barchet nagy választékban, mtrje 22 kr.
 Legmelegebb VALERIA barchet, a legszebb minták, mtr. 35 kr.

Szines, fehér és fekete női kötények 40 krtól kezdve.

Szővet ruhák, zsinór- vagy bársonydisszel frt 2.25 krtól kezdve.

Mosó bársonyok legújabb mintákban és színekben. Selyem Echarpok minden színben 1 frt 25.

Fegyházban kötött női-, férfi- és gyermekharisnyák árjegyzék szerint kaphatók.

Valódi szepességi Asztalneműek. Mennyszőnyögi kelengyék a leg egyszerűbbtől a legdíszesebbig.

Selyem és flanel joupok. Selyem és flanel blousok nagy választékban.

A legjobb kézzel csomózott „SMYRNA“ szőnyegek legfinomabb gyapju-anyagból. „Koni ipar“ Torontáli szőnyeggyár. Arad és vidékén csak nálunk szerezhető be gyári áron.

NEUMANN

férfi-, fiu- és
gyermekruha telepe
ARAD,

a Fehér Kereszt szálloda mellett.

SZABOTT ÁRAK!

Mérték szerinti megrendelések pon-
tosan eszközöltetnek. 2381

Egyedüli és kizárólagos szőnyegraktár

DOMÁN SÁNDOR

Szabadság-tér 17.

Egyedüli és kizárólagos szőnyegraktár

DOMÁN SÁNDOR

Szabadság-tér 17.

2760

≡ **Hallatlan olcsó** ≡

villanyos és légszesz

csillárok

magyarhoni gyártmányainknak főképviseletét

Szabó Albert úrnak

átadtuk,

hol szép csillárok nagy választékban és
≡ **igen olcsón kaphatók.** ≡

2931

Magyar Fém- és Lámpaárúgyár
részvénytársaság Budapest.

☛ Városi és megyei telefon 439. ☚

Legszebb karácsonyi és újévi

ajándékok.

Dus raktár dísz ezüst tárgyakban.

Szolid árak.

Weinberger Ferencz
ékszerész, Arad, Központi szálloda.

Valódi jól szabályozott

Genfi zseborák nagy raktára.

Nagy raktár drágák és más ékszerekben.

Saját műhely!!!

Ujdonosságok!

STERNMÁ

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos

női felöltők

árúháza

ARAD, Andrásy-tér.

Az idény előhaladta folytán

☛ Női confectio raktárom rend-
kívüli nagy készletét minden elfogad-
ható áron adom el. ☚ 2386